

50 LAT ZESPOŁU SZKÓŁ IM. PIOTRA
WYSOCKIEGO W WARSZAWIE.

Praca zbiorowa

WARSZAWA 2013

Redakcja: Maria Jaroszewska, Jolanta Malinowska-Bednarska

Autorzy: Ewa Adamek, Piotr Barbanell, Beata Bogusz, Ewa Cabaj, Elżbieta Chytrowska, Teresa Góra, Tomasz Górecki, Maria Jaroszewska, Aneta Kądziela, Małgorzata Kozłowska, Marcin Lichocki, Kamila Macewicz-Wójciak, Anna Małachowska, Oksana Rolya, Bogumiła Sobolewska, Tetyana Stets, Barbara Trzebińska, Paweł Zelman.

W przygotowaniu tego opracowania uczestniczyli również: Wioletta Gaczkowska, Joanna Kamut-Konopa, Kamila Piasecka, Danuta Pędzik, Izabela Rapalska, Karolina Stankowska, Danuta Walczewska.

Skład i przygotowanie do druku:
Projekt okładki: Paweł Dąbrowski

Zdjęcia: z kronik szkolnych 1964–2013

Publikacja wydana z okazji rocznicy 50-lecia powstania szkoły.

© Copyright by Zespół Szkół im. Piotra Wysockiego w Warszawie, Warszawa 2013

ISBN 978 – 83 – 937726 – 0 – 5

SPIS TREŚCI

Przedmowa	7
Wstęp	8
<i>Ewa Cabaj, Małgorzata Kozłowska</i> Historia budynku szkolnego	10
<i>Maria Jaroszewska</i> Dzieje szkoły	12
<i>Maria Jaroszewska</i> Sylwetka patrona	23
<i>Bogumiła Sobolewska</i> Nadanie szkole imienia	25
Najlepsi z najlepszych	27
<i>Bogumiła Sobolewska</i> Laureaci konkursów	29
<i>Maria Jaroszewska</i> Praktyczna nauka zawodu i praktyki zawodowe	32
<i>Maria Jaroszewska</i> Tradycje i zwyczaje, zajęcia pozalekcyjne	35
Działalność świetlicy szkolnej	35
Działalność kół zainteresowań	37
<i>Kamila Macewicz-Wójciak</i> Zajęcia sportowe	40
<i>Maria Jaroszewska</i> Inne formy działalności pozalekcyjnej	43

<i>Róża Figiel</i>	
Biało-czerwona symbolem narodowego bytu	47
<i>Maria Jaroszewska</i>	
Spotkania z Historią	49
<i>Beata Bogusz</i>	
Wolontariat i akcje charytatywne	53
Współpraca z zagranicą i udział w międzynarodowych projektach	58
<i>Elżbieta Chytrowska, Maria Jaroszewska</i>	
Początki współpracy: Norwegia	58
<i>Maria Jaroszewska</i>	
Przerwany projekt: „Ręka w rękę – złączeni idea obywatelstwa europejskiego”	59
<i>Ewa Adamek</i>	
<i>Kupiec wenecki</i> – uczymy się międzykulturowej tolerancji	59
<i>Oksana Rolya</i>	
Projekt Grundtvig: Odkrycie ukrytego talentu artystycznego	62
<i>Oksana Rolya</i>	
Projekt Comenius: Techniki dramy na lekcji języka angielskiego	63
<i>Maria Jaroszewska</i>	
Wyzwania i możliwości w nauczaniu o Zagładzie Żydów	65
<i>Tetyana Stets</i>	
„Młodzież w działaniu”. Szkolenie w Berlinie	66
<i>Oksana Rolya</i>	
Projekt Leonardo da Vinci: Partnerships. Care for Vet	67
<i>Anna Małachowska, Beata Bogusz</i>	
Leonardo da Vinci: Care and Guidance Systems	68

<i>Oksana Rolya</i>	
Projekt Leonardo da Vinci IVT Mobility: Praktyki w Hiszpanii...	70
Wspomnienia o szkole	73
<i>Teresa Góra</i>	
Całe życie w jednej szkole	73
<i>Tomasz Górecki</i>	
Kilka słów o teleinformatyce	74
<i>Tetyana Stets</i>	
Po dziesięciu latach	76
<i>Aneta Kądziała</i>	
Refleksja o szkole	77
<i>Piotr Barbanell</i>	
Ze szkolnych lat	77
<i>Paweł Zelman</i>	
Fragment Kroniki 5 klasy Technikum Mechaniczno-Elektrycznego z lat 1991–1996	79
Fragment Kroniki 4 klasy Liceum Ekonomicznego z lat 1992–1996	81
<i>Marcin Lichocki</i>	
Wycieczka na lotnisko w Modlinie	82
Życie szkolne na wesoło	85
<i>Teresa Góra</i>	
Smarkuła, Wycieczka w Tatry	85
Znowu jedziemy w Tatry, Wycieczka do Wiednia	86
<i>Maria Jaroszevska</i>	
Stan wojenny	86
Jachranka, Lwów	87
Praga	88
Ślubowanie	89
<i>Barbara Trzebińska</i>	
Kalendarium	90

Aneks	93
Nauczyciele w 50-leciu szkoły	93
Pracownicy administracji i obsługi w 50-leciu szkoły	100
Nauczyciele i pracownicy szkoły w roku jubileuszowym 2013	103
Wykaz ważniejszych skrótów	106
Spis zdjęć	108
Zdjęcia	111

„Przeszłość zachowana w pamięci
staje się częścią teraźniejszości”.

Tadeusz Kotarbiński

PRZEDMOWA

W życiu każdego człowieka, każdej społeczności są chwile, wobec których nie można przejść obojętnie, momenty wyjątkowe, skłaniające do refleksji i przemyśleń. Mamy wówczas okazję do przypominania tego, co było i snucia wizji tego, co będzie. Nie zdarza się to codziennie. Na takie wydarzenia czeka się latami.

Jubileusz 50-lecia szkoły jest okazją do wspomnienia wydarzeń, które pozostały w pamięci, a czas już je uporządkował.

I chociaż w ciągu półwiecza istnienia naszej szkoły wygląd zewnętrzny budynku niewiele się zmienił, to był on świadkiem wielu przemian społecznych, administracyjnych i kolejnych reform oświaty.

Przemijają ludzie i zdarzenia. Wydaje się, że o wielu już zapomnieliśmy. Jednak dźwięk szkolnego dzwonka przypomina je ponownie.

Mamy nadzieję, że ta publikacja, zawierająca historię Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego, będzie dla następnych pokoleń tak ciekawa i bogata, jak pamiętne dzieje minionych 50 lat. Niech stanie się źródłem rodzinnych wzruszeń, pamięci o szkolnych latach oraz inspiracją na przyszłość.

Autorzy

WSTĘP

1 września 2013 roku mija 50 lat od chwili otwarcia szkoły, która obecnie nazywa się Zespołem Szkół im. Piotra Wysockiego. To długi okres w działalności każdej instytucji a zarazem okazja do dokonania podsumowania i przypomnienia dziejów, życia, tradycji oraz dokonań naszej szkoły. Stąd zrodziła się myśl upamiętnienia jubileuszu w postaci publikacji, której inicjatorką była mgr Maria Jaroszevska, pracująca w zespole szkół od 1 września 1979 roku kolejno jako nauczyciel fizyki, kierownik szkolenia praktycznego oraz pracownik świetlicy. Ona jest też główną autorką niniejszej książki. Informacje czerpała ze wspomnień dawnych pracowników szkoły oraz z trzech wewnętrznych opracowań związanych z nadaniem szkole imienia Piotra Wysockiego oraz 40- i 45-leciem istnienia szkoły. Wymagały one jednak uzupełnienia i korekty. Z tego powodu p. Maria Jaroszevska zaprosiła do współpracy innych nauczycieli i absolwentów. Wszystkim tym osobom należą się w tym miejscu szczególne podziękowania, a zwłaszcza współautorkom i współautorom: p. Ewie Adamek, p. Piotrowi Barbanellowi, p. Beacie Bogusz, p. Ewie Cabaj, p. Elżbiecie Chytrowskiej, p. Teresie Górze, p. Tomaszowi Góreckiemu, p. Anecie Kądzieni, p. Małgorzacie Kozłowskiej, p. Marcinowi Lichockiemu, p. Kamili Macewicz-Wójciak, p. Annie Małachowskiej, p. Oksanie Rolya, p. Bogumile Sobolewskiej, p. Tetyanie Stets, p. Barbarze Trzebińskiej, p. Pawłowi Zelmanowi. Materiały informacyjne przygotowały również p. Wioletta Gaczkowska, p. Joanna Kamut-Konopa, p. Kamila Piasecka, p. Danuta Pędzik, p. Izabela Rapalska, p. Karolina Stankowska, p. Danuta Walczewska.

Cennych informacji o dziejach szkoły dostarczyły *Kroniki Szkolne*. Pierwsza z nich – nieznanego autorstwa – pochodzi z lat 1964/65. Kolejne były prowadzone w latach 1974–2001 przez p. Irenę Jadowską, w latach 2001–2003 –

przez p. Irmę Cacopulos, a od 2003 roku po dzień dzisiejszy – przez p. Marię Jaroszewską.

Dodatkowe wiadomości przekazały podczas rozmów panie: Elżbieta Flasińska, Teresa Góra, Ewa Jagodzińska, które od lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia przepracowały w naszej szkole całe swoje zawodowe życie, oraz p. Irena Jadowska, wieloletnia kierowniczką zajęć pozalekcyjnych i opiekunka szkolnej świetlicy. Serdecznie im za to dziękujemy.

Wyrazamy wdzięczność p. Bogumile Sobolewskiej, która dokonała korekty stylistycznej niniejszej publikacji, i p. Pawłowi Dąbrowskiemu, który przygotował projekt okładki.

W ciągu 50 lat istnienia naszej szkoły jej mury opuściło 8969 absolwentów. Ich kształceniem zajmowało się 4 dyrektorów, 16 wicedyrektorów, 4 kierowników szkolenia praktycznego, kierownik zajęć pozalekcyjnych, 7 pedagogów, 440 nauczycieli, z czego 238 pracowało dłużej niż rok.

Nad sprawnym funkcjonowaniem szkoły czuwało 5 kierowników administracji, 221 pracowników administracji i obsługi. 77 z nich było zatrudnionych ponad rok. W pewnym okresie szkoła prowadziła własną księgowość, którą zajmowali się wyspecjalizowani w tej dziedzinie pracownicy.

Bez względu na okoliczności zewnętrzne przez 50 lat uczeń i jego dobro było i jest dla nas sprawą najważniejszą. Wszystkim, uczącym się w murach naszej szkoły, staraliśmy się zapewnić optymalne warunki do przyswajania wiedzy, do rozwoju intelektualnego i fizycznego, do realizowania swoich planów i zamierzeń. Stworzyliśmy szkołę bezpieczną i przyjazną uczniom, w której panuje dobra atmosfera; szkołę, do której warto wracać – nawet po latach, czego dowodem są kształcące się u nas dzieci naszych absolwentów.

*Maria Jaroszewska
Jolanta Malinowska-Bednarska*

Warszawa, w czerwcu 2013 roku

Ewa Cabaj, Małgorzata Kozłowska

HISTORIA BUDYNKU SZKOLNEGO

Siedzibą Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego jest budynek znajdujący się przy ul. Odrowąża 75. Potwierdzone źródła wskazują, że między 8 a 20 listopada 1878 roku były skarby rosyjski nabył od Szpitala św. Ducha w Warszawie za 6723 ruble i 60 kopiejek dwie działki o łącznej powierzchni 675, 983 $\frac{1}{2}$ łokci kwadratowych, na których stoi dzisiaj budynek naszej szkoły wybudowany około 1926 roku za pieniądze ze składek warszawskich dozorców i pomocy domowych. Całkowity koszt budowy wyniósł około 1 600 000 złotych.

W 1928 roku Zarząd Miejski wydzierżawił go od Związku Dozorców. Mieściło się w nim wówczas kino potocznie zwane „Dziadówką”, gdzie – podobno – można było kupić najtańsze bilety w Warszawie, a filmy oglądano na stojąco. Od 1931 roku umieszczono w budynku szkołę podstawową oraz Miejskie Gimnazjum Męskie im. płk Lisa-Kuli. Na terenie szkolnym znajdowały się: ogród, boisko z bieżnią i urządzeniami sportowymi, szlak spacerowy z altaną, pagórek i jeziorko.

Na początku II wojny światowej, decyzją niemieckiego okupanta z dnia 24 stycznia 1940 roku, szkoła została zlikwidowana. Okupant skonfiskował budynek na potrzeby niemieckiego biura kolejowego na okręg Pragi-Północ, które funkcjonowało do 1 sierpnia 1944 roku. Po wybuchu powstania warszawskiego w budynku znajdował się punkt zbiórek żołnierzy Armii Krajowej (AK).

W 1944 roku budynek w wyniku bombardowania uległ zniszczeniu, ponieważ znajdował się w zasięgu ostrzału kierowanego przez Niemców w stronę linii kolejowej. Po zakończeniu działań wojennych, wysiłkiem społeczności szkolnej, wysprzątnięto sale lekcyjne i wiosną 1945 roku

rozpoczęły tu zajęcia: Miejskie Gimnazjum i Liceum Ogólnokształcące im. płk Lisa-Kuli (w latach 1949–1990 XIII Liceum Ogólnokształcące im. Ludwika Waryńskiego) oraz Szkoła Mechaniczna im. Karola Świerczewskiego.

Jesienią 1953 roku budynek wyremontowano. Szkoła Mechaniczna przeniosła się do własnego budynku przy ul. Otwockiej. W lecie 1965 roku XIII Liceum Ogólnokształcące otrzymało nową siedzibę przy ul. Oszmiańskiej.

W roku szkolnym 1963/64 rozpoczęła działalność nasza szkoła pod nazwą Zasadnicza Szkoła Zawodowa (ZSZ) dla Pracujących Nr 1. Początkowo mieściła się w budynku szkoły podstawowej przy ul. Ratuszowej 13. 15 lipca 1965 roku została przeniesiona do obecnego budynku przy ul. Odrowąza 75.

Maria Jaroszevska

DZIEJE SZKOŁY

Trudne początki 1963–1972

W 1963 roku w wyniku starań urzędowych i działań organizacyjnych podjętych przez p. Władysława Pikiewicza powołana została do życia Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Pracujących Nr 1. Jej siedzibą był budynek szkoły podstawowej przy ul. Ratuszowej 13, a pierwszym dyrektorem – Władysław Pikiewicz. Kształciliśmy w specjalnościach: radiomonter, elektromonter, elektromechanik, tokarz, ślusarz. Zajęcia odbywały się w poniedziałki, wtorki, czwartki i piątki w godz. 15.30–20.00. Grono pedagogiczne stanowili głównie mężczyźni – inżynierowie zatrudnieni w przemyśle lub w instytutach naukowo-przemysłowych oraz dwie panie: polonistka Ewa Zubko (po mężu Jagodzińska) i rusycystka, której nazwiska, niestety, nikt nie pamięta.

Szkoła liczyła 13 oddziałów złożonych z dziewcząt i chłopców pracujących zarobkowo. Średni wiek uczniów klasy pierwszej: 16–17 lat, klasy drugiej: 19 lat. Większość uczniów pochodziła ze środowiska robotniczego. Wielu z nich mieszkało poza Warszawą. Uczniowie byli zatrudnieni w 130 zakładach pracy (przeważnie jedna osoba w zakładzie).

Początki działalności szkoły nie należały do łatwych. Użytkowanego budynku nie przystosowano bowiem do nauki wieczorowej. Nie we wszystkich klasach ławki były dostosowane do wzrostu dorosłych uczniów. Pojawiły się też problemy związane z organizacją procesu nauczania. Szkoła podstawowa kończyła zajęcia o godz. 16.20, a niektóre klasy ZSZ rozpoczynały lekcje już o 15.20. Jednak dzięki staraniom p. dyrektora Władysława Pikiewicza, grona pedagogicznego oraz pomocy Komitetu Rodzicielskiego wszystkie trudności stopniowo udało się pokonać. Szkoła zaczęła gromadzić sprzęt

i pomoce naukowe, które przechowywano w szafkach rozmieszczonych na korytarzach. Część sprzętu i pomocy naukowych zakupiono, część przekazały zakłady pracy, a część wykonali uczniowie. Ponadto nabyto magnetofon, adapter, rzutnik, sprzęt sportowy oraz elektryczne przyrządy pomiarowe. Założono Bibliotekę Szkolną, która zgromadziła 500 tomów książek. Prenumerowano następujące czasopisma: „Argumenty”, „Kultura”, „Poznaj Świat”, „Wiedza i życie”, „Wszechświat” i pisma techniczne. Uczniowie chodzili do teatru, zorganizowano także wycieczkę do Płocka. Szkoła nawiązała kontakt z zakładami pracy. Odbyło się spotkanie z ich przedstawicielami. Od tej pory nauczyciele odwiedzali swoich uczniów w ich miejscach pracy.

W roku szkolnym 1964/65 na stanowisko wicedyrektora szkoły został powołany mgr inż. Jan Sawicki. Grono pedagogiczne liczyło wówczas 20 osób. W sekretariacie szkoły pracowały panie: Krystyna Morawiec, Krystyna Tokaj i Helena Piróg. W listopadzie 1964 roku powstało ognisko Związku Nauczycielstwa Polskiego (ZNP) z prezesem Ewą Zubko, wiceprezesem Janem Sawickim i sekretarzem Haliną Nożewską.

Rok szkolny 1965/66 okazał się pomyślny dla szkoły. Przeniosła się ona do przyznanego jej budynku przy ul. Odrowąża 75. Jednocześnie została powołana dzienna Szkoła Zawodowa dla młodzieży. Obszerny budynek przy ul. Odrowąża miał jednak wielu użytkowników. Trzecie piętro zajmowała Zasadnicza Szkoła Odzieżowa, a pierwsze piętro – przedszkole. Na parterze mieszkali prywatni lokatorzy, a w części przeznaczony dla naszej szkoły (drugie piętro i część pierwszego) znajdowały się także dwa lokale mieszkalne. Sutereny zachodniego skrzydła użytkowały warsztaty ZSZ z ul. Wysockiego. Istniejąca sytuacja lokalowa zaspokajała wprawdzie aktualne potrzeby dydaktyczne, ale uniemożliwiała rozwój szkoły w przyszłości.

Szkoła pracowała na dwie zmiany: rano i przed południem funkcjonowała szkoła dla młodzieży, po południu – szkoła dla pracujących. Kierował nimi p. dyrektor Władysław Pikiewicz, który – jak wspominają pracujące w tym czasie koleżanki – zajmował się głównie sprawami organizacyjnymi. Pomagali mu wicedyrektorzy: mgr Zbigniew Chodnikiewicz i mgr inż. Jan Sawicki. Pierwszy zajmował się szkołą młodzieżową, drugi – szkołą dla pracujących.

W 1968 roku wprowadzono do szkoły oddziały przysposobienia zawodowego dla uczniów, którzy ukończyli 17 lat, a nie ukończyli szkoły podstawowej. Szkoła nie posiadała wówczas własnych warsztatów, więc uczniowie odbywali obowiązkowe zajęcia praktyczne w różnych zakładach przemysłowych na terenie miasta, jak np. Warszawskie Zakłady Telewizyjne (WZT), Zakłady Wytwórcze Urządzeń Technicznych (ZWUT), Warszawskie Zakłady Radiowe RAWAR, Techniczna Obsługa Samochodów (TOS).

W szkole młodzieżowej od początku jej istnienia dużą wagę przykładano do poziomu kształcenia, dbano o organizację zajęć pozalekcyjnych i sportowych. Rozpoczęła działalność świetlica szkolna. Korzystali z niej zarówno uczniowie szkoły młodzieżowej, jak i szkoły dla pracujących. Założono Szkolne Koło Sportowe (SKS). Podczas ferii zimowych organizowano obozy narciarskie, a w lecie – obozy żeglarskie, które prowadzono również w następnych latach. Dzięki temu stały się tradycją szkoły. W działalność tę najbardziej zaangażował się inż. Andrzej Szaryński, nauczyciel technologii.

Okres stabilizacji 1972–1984

W 1972 roku dyrektor Władysław Pikiewicz przeszedł na emeryturę. Nowym dyrektorem szkoły został mgr Zbigniew

Chodnikiewicz, a jego zastępcą mgr Halina Nożewska, wieloletnia nauczycielka fizyki w naszej szkole.

Pod kierunkiem p. dyrektora Chodnikiewicza szkoła nadal się rozwijała. W 1973 roku w szkole dla pracujących wprowadzono klasy technikum o kierunkach: elektromechanik i spawalnictwo. W celu usprawnienia praktycznej nauki zawodu w szkole młodzieżowej w 1976 roku nawiązano współpracę z Zakładem Szkolenia Zawodowego i Usług Socjalnych Zjednoczenia Gospodarki Mieszkaniowej. Naszych uczniów zatrudniano w placówkach zjednoczenia i tam też odbywali praktyczną naukę zawodu. Ponadto zjednoczenie wspomagało szkołę materialnie. Podobne porozumienie zawarto z Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji (MPWiK). Wsparcie finansowe zakładów pracy oraz pomoce dydaktyczne wykonane przez uczniów na praktyce wydatnie przyczyniły się do doposażenia pracowni przedmiotowych.

W 1977 roku decyzją Kuratorium Oświaty i Wychowania powołano Zespół Szkół Mechaniczno-Elektrycznych Nr 2 w Warszawie. W skład zespołu weszły wszystkie szkoły młodzieżowe: Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Średnie Studium Młodzieżowe, Szkoła Przystosowująca do Zawodu oraz szkoły dla pracujących: Zasadnicza Szkoła Zawodowa, Technikum dla Pracujących i Średnie Studium Zawodowe.

2 maja 1978 roku Kuratorium Oświaty podpisało porozumienie ze Zjednoczeniem Miejskich Przedsiębiorstw Inżynieryjnych (ZMPI). Na mocy tego porozumienia ZSZ młodzieżową przekształcono w Zasadniczą Szkołę Zawodową Przychodową ZMPI. Pozostała ona w składzie naszego zespołu szkół, ale została otoczona specjalną opieką materialną przez zjednoczenie. Od chwili zawarcia porozumienia uczniowie ZSZ stali się młodocianymi pracownikami zakładów, w których odbywali praktyczną naukę zawodu.

W tym samym roku wprowadzono do ZSZ klasy w zawodzie mechanik-kierowca pojazdów samochodowych. Dzięki opiece ze strony ZMPI w następnych latach w szkole dało się odczuć stopniową stabilizację organizacyjną i gospodarczą. Systematycznie wzbogacano wyposażenie pracowni w pomoce dydaktyczne. Wiele z nich to prace kończące naukę zawodu wykonane przez uczniów ZSZ oraz prace dyplomowe uczniów technikum. Najczęściej były to unikalne modele, których nie produkowała Centrala Zaopatrzenia Szkół (CEZAS).

Zespół nauczycielski ulegał niewielkim zmianom osobowym. Na przestrzeni lat wytworzyła się atmosfera dobrej pracy, zaangażowania, poczucia odpowiedzialności i koleżeństwa. Dużą w tym zasługą p. dyrektora Zbigniewa Chodnikiewicza, który potrafił stworzyć w szkole przyjazny klimat, zachęcać do pracy, służyć radą i pomocą. Sam był dla nauczycieli autorytetem i wzorem.

W 1983 roku zmieniono nazwę szkoły z Zasadniczej Szkoły Zawodowej Przyzakładowej ZMPI na Zasadniczą Szkołę Zawodową Przyzakładową Przedsiębiorstwa Usług Komunalno-Socjalnych (PUKS). Wprowadzono również do ZSZ nowy kierunek: stolarz.

W sierpniu 1984 roku p. dyrektor Zbigniew Chodnikiewicz przeszedł na emeryturę, przekazując swemu następcy sprawę działającą szkołę, w której nie tylko odbywały się lekcje, ale także wiele zajęć pozalekcyjnych. Działał SKS i różne koła zainteresowań: najstarsze Koło Fotograficzne (opiekun: Andrzej Szaryński), Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne nr 9 (SKKT, opiekun: Barbara Kocher), Koło Miłośników Warszawy (opiekun: Teresa Góra). Ponadto organizowano różne konkursy i imprezy. Nad całością zajęć pozalekcyjnych od 1974 roku czuwała p. Irena Jadowska, która jednocześnie prowadziła świetlicę szkolną.

Rozwój szkoły w latach 1984–1995

Następcą dyrektora Zbigniewa Chodnikiewicza został mgr inż. Jan Piotrowski, powołany na stanowisko dyrektora szkoły przez Kuratora Oświaty i Wychowania. Był człowiekiem energicznym i pełnym inicjatywy. Potrafił pozyskiwać od różnych sponsorów finansowe wsparcie dla szkoły. W krótkim czasie doprowadził do kapitalnego remontu budynku szkolnego, który podłączono do miejskiej sieci ciepłej. Od tej pory zniknęła z boiska hałda koksu. W miejsce kotłowni powstał węzeł ciepły, a temperatura w szkole, zwłaszcza na ostatnim, trzecim piętrze, znacznie wzrosła.

Dyrektora Jana Piotrowskiego wspierali działający w różnych latach zastępcy: p. Anna Graf (do roku 1989), p. Teresa Jędrasik (1984–1995), p. Jolanta Malinowska-Bednarska (1993–1995), p. Wojciech Przybylski (1995), p. Józef Sidor (1989–1995).

W 1986 roku z inicjatywy p. dyrektora Jana Piotrowskiego została zlikwidowana ZSZ Przystankowa PUKS-u, a działająca w Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych Nr 2 Zasadnicza Szkoła Zawodowa otrzymała Nr 29. W 1987 roku, staraniem dyrektora Jana Piotrowskiego i kierownika szkolenia praktycznego, p. Marii Jaroszewskiej, utworzono Radę Patronacką. W jej skład weszły te przedsiębiorstwa, dla których kształciliśmy uczniów w ZSZ. Członkami rady byli przedstawiciele: MPWiK, MPO, SPEC, Przedsiębiorstwa Produkcji Pomocniczej Budownictwa Warszawa „Zaplecze”, Przedsiębiorstwa Produkcji Pomocniczej Zaopatrzenia i Transportu Miejskiej Gospodarki Mieszkaniowej (MGM). Wsparcie finansowe przedsiębiorstw zrzeszonych w Radzie Patronackiej umożliwiło nie tylko lepsze wyposażenie pracowni w pomoce naukowe, ale i zakup w 1993 roku stołu bilardowego dla świetlicy szkolnej. Ponadto uczniowie w czasie wycieczek szkolnych mogli korzystać z autokarów i nocować w domach wczasowych, którymi

dysponowały wspomniane wyżej przedsiębiorstwa. Tak jak poprzednio, wszyscy uczniowie kończący ZSZ wykonywali w zakładach pracy prace końcowe, które wzbogacały wyposażenie pracowni przedmiotowych.

W 1988 roku w skład Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych Nr 2 weszło pięcioletnie Technikum Elektryczne, w którym na kierunku energetyka ciepła kształcili się uczniowie dla potrzeb SPEC. Od 1 września 1991 roku w zespole szkół otwarto dwie nowe szkoły młodzieżowe: Technikum Elektryczno-Mechaniczne na podbudowie ZSZ i Liceum Ekonomiczne z następującymi kierunkami kształcenia: administracja państwowa, ekonomika i organizacja przedsiębiorstw oraz rachunkowość. Dla tych szkół zorganizowano od podstaw pracownie: elektromechaniczną, elektryczną, techniki biurowej, dwie sale maszynopisania i dwie pracownie komputerowe.

Życie naszej szkoły wzbogaciło się o nowe imprezy: studniówkę, pożegnanie maturzystów w dniu rozdania świadectw ukończenia szkoły, czyli tzw. Ostatni Dzwonek, i wrześniowe spotkanie z absolwentami. Dyrektor Jan Piotrowski zachęcał do organizowania wycieczek młodzieży szkolnej pod opieką nauczycieli, szczególnie do wyjazdów za granicę, kiedy po zmianie ustroju w 1989 roku zaistniała taka możliwość. Trzy pierwsze wycieczki odbyły się do Bratysławy i Wiednia w latach 1989/90, 1990/91 i 1991/92. W 1992 roku uczniowie i nauczyciele wychowania fizycznego otrzymali dodatkową salę ćwiczeń – siłownię, szczególnie lubianą przez młodzież. W 1993 roku dokonano zmiany nazwy szkoły na Zespół Szkół Zawodowych Nr 31. Zespół ten tworzyły: Liceum Ekonomiczne Nr 11, Technikum Elektryczno-Mechaniczne na podbudowie szkoły podstawowej, Technikum Elektryczno-Mechaniczne na podbudowie ZSZ oraz ZSZ Nr 29. W zespole uczyło się około 1400 uczniów.

Przeobrażenie szkoły w latach 1995–2013

1 listopada 1995 roku zmarł nagle p. dyrektor Jan Piotrowski. Kurator Oświaty i Wychowania powierzył obowiązki dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych Nr 31 p. mgr Jolancie Malinowskiej, która po wygraniu konkursu otrzymała nominację na stanowisko dyrektora Zespołu Szkół Zawodowych Nr 31 od 1 września 1996 roku.

P. Jolanta Malinowska-Bednarska, z wykształcenia historyk, z zamiłowania podróżnik, wymaga rzetelnej pracy od personelu, uczniów, a przede wszystkim od siebie. Już po dwóch latach od objęcia stanowiska dyrektora zmobilizowała szkolną społeczność i doprowadziła do nadania szkole imienia Piotra Wysockiego. Uroczystość odbyła się 6 czerwca 1998 roku. Staraniem p. dyrektor został ufundowany sztandar szkoły, poświęcony dzień wcześniej, 5 czerwca 1998 roku, w czasie uroczystej mszy świętej w parafii Matki Boskiej Różańcowej przez księdza proboszcza Mieczysława Mosaka. Pierwszym chorążym był Michał Dobrowolski, uczeń technikum.

Ponadto zorganizowano „Izbę pamięci” poświęconą patronowi szkoły, a do uroczystości szkolnych wprowadzono „Święto szkoły”, które odbywa się zawsze 29 listopada w rocznicę wybuchu powstania listopadowego. W święcie tym uczestniczy cała społeczność szkolna.

Tradycją szkoły od 2005 roku stał się też konkurs „**Piotr Wysocki – patron naszej szkoły**”, organizowany dla uczniów pierwszych klas. Prace nagrodzone w konkursie są eksponowane na tablicy informacyjnej, a zwycięzcy otrzymują nagrody. Dzięki tym wszystkim działaniom szkoła zyskała nową tożsamość.

29 listopada 2007 roku delegacja młodzieży z naszej szkoły wraz z p. Małgorzatą Kozłowską uczestniczyła w odsłonięciu i poświęceniu pomnika Piotra Wysockiego w Warce w 150. rocznicę jego powrotu z zesłania. Cegielki na

budowę pomnika były wcześniej rozprowadzane w naszej szkole.

W okresie prowadzenia placówki przez p. dyrektor Jolanę Malinowską-Bednarską zmienił się profil szkół, wchodzących w skład Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego. W 1999 roku powstały: CXII Liceum Ogólnokształcące, które funkcjonowało do roku 2011, i Liceum Techniczne, przekształcone w roku 2002 w XVI Liceum Profilowane.

Powodem tej zmiany była reforma systemu oświaty w Polsce, wprowadzająca sześćioletnie szkoły podstawowe, trzyletnie gimnazja oraz trzyletnie szkoły ponadgimnazjalne. Liceum Ekonomiczne zostało przekształcone w Technikum Nr 11. W tym czasie do zespołu szkół uczęszczało około 1000 uczniów, którzy pochodzili z Bródna, Targówka i mniejszych miejscowości podwarszawskich. Dla wielu z nich szkoła stała się drugim domem, bo tu nie tylko się uczyli, ale i rozwijali swoje zainteresowania na różnych zajęciach pozalekcyjnych.

W kierowaniu zespołem szkół p. dyrektor Jolanę Malinowską-Bednarską wspomagał zespół wicedyrektorów: mgr Elżbieta Chytrowska (1995–2009), mgr inż. Piotr Walczewski (1999–2003), inż. Wojciech Przybylski (1995–1998) oraz kierownicy szkolenia praktycznego: mgr Róża Figiel (1996–2003 i 2010–2013), mgr inż. Piotr Walczewski (2003–2007), mgr Ewa Kurowska (2007–2010).

Nowy zespół dydaktyczny pod kierunkiem p. Jolanty Malinowskiej-Bednarskiej dokonał modernizacji wyposażenia pracowni, zorganizował od podstaw pracownię językową i pracownie specjalistyczne. Staraniem dyrekcji i nauczycieli wprowadzono nowe tradycje szkolne: spotkanie p. dyrektor z matkami wyróżniających się uczniów z okazji „Dnia Matki”, dni otwarte dla gimnazjalistów i ich rodziców, obozy integracyjne dla klas pierwszych, „Potyczki Teatralne” dla klas pierwszych, „Spotkania z Historią”, Dzielnicowy Dzień Wolontariusza, Międzyszkolne Dni Turystyki, Tydzień Języka Angielskiego.

Z inicjatywy p. dyrektor Jolanty Malinowskiej-Bednarskiej odbywają się również wyjazdowe rady pedagogiczne i wycieczki pracowników szkoły (początkowo w kraju, później i za granicę, m.in. do Bawarii, Berlina, Budapesztu, Kopenhagi, Lwowa, Malmö, Pragi, Wiednia czy Wilna). Wyjazdy te służą nie tylko realizacji celów szkoleniowo-organizacyjnych, poznawczych i turystycznych, ale przede wszystkim integrują wszystkich pracowników szkoły, zarówno nauczycieli, jak i pracowników administracji i obsługi.

Podobne wyjazdy p. dyrektor Jolanta Malinowska-Bednarska organizowała także dla uczniów. Wspólnie z p. Barbarą Kocher nawiązała kontakt z Zespołem Szkół Zawodowych w Gran w Norwegii, w której pracowała polska nauczycielka p. Aleksandra Świgoń. Efektem tych kontaktów była tygodniowa wizyta norweskiej młodzieży w naszej szkole i nasza rewizyta w Gran (por. s. 58 n.).

Wejście Polski do Unii Europejskiej (2004) stworzyło nowe możliwości – także w szkolnictwie. W roku szkolnym 2006/2007 uczestniczyliśmy w programie Comenius, realizując projekt „Ręka w rękę – złączeni ideą obywatelstwa europejskiego” (por. s. 59). W latach 2009–2011 byliśmy uczestnikami projektu „*Kupiec wenecki* – uczymy się międzykulturowej tolerancji” (por. s. 59 i nn.).

W pierwszym dziesięcioleciu XXI stulecia szkoła się przeobraża. W Technikum Nr 11 otwarto nowe kierunki kształcenia: technik ekonomista (2007/2008), technik obsługi turystycznej (2008/2009), technik hotelarstwa (2009/2010), technik organizacji reklamy (2011/2012) i technik eksploatacji portów i terminali (2012/2013). Dla potrzeb nowych kierunków powstały nowe pracownie. Zorganizowano trzy pracownie hotelarskie: recepcja hotelowa, pokój hotelowy z wyposażeniem i łazienką oraz sala konsumpcyjna. Ponadto szkoła posiada obecnie trzy pracownie informatyczne. W pozostałych pracowniach znajdują się laptopy do dyspozycji

nauczycieli. Kilka pracowni wyposażono w tablice interaktywne. Dokonano komputeryzacji szkolnej biblioteki i wyposażono ją w nowoczesne ruchome regały. Wyremontowano również salę gimnastyczną. Od 2007 roku korzystamy z dziennika elektronicznego Librus. Szkoła jest zrADIOfonizowana, funkcjonuje w niej szkolny radiowęzeł. Nadal działają różne koła zainteresowań. Zdolni uczniowie są motywowani do udziału w różnych konkursach i zawodach. Organizuje się też zajęcia wyrównawcze dla uczniów z trudnościami w nauce.

W 2009 roku – po przejściu na emeryturę mgr Elżbiety Chytrowskiej – zastępcą dyrektora została mgr Małgorzata Kozłowska. W roku szkolnym 2010/2011 na stanowisko kierownika szkolenia praktycznego powróciła mgr Róża Figiel.

Wszystkie opisane powyżej zmiany były możliwe dzięki stabilnej sytuacji szkoły. P. dyrektor Jolanta Malinowska-Bednarska sprawuje swoją funkcję niezmiennie od 1996 roku. Dzięki temu mogła inicjować utworzenie nowych kierunków nauczania i realizować proces modernizacji szkoły podyktowany potrzebami środowiska po to, by umożliwić absolwentom podjęcie ciekawej pracy zawodowej lub kontynuowanie nauki na studiach wyższych.

Maria Jaroszevska

SYLWETKA PATRONA

Piotr Wysocki urodził się 10. 09. 1797 roku w Winiarach koło Warki w ubogiej rodzinie szlacheckiej. Od 1810 roku przez cztery lata pobierał nauki w szkole pijarskiej w Warszawie. Następnie – również przez cztery lata – pracował na roli w majątku Pawłowice niedaleko Grójca. W 1818 roku wstąpił do wojska. W pułku grenadierów gwardii dosłużył się stopnia sierżanta (1820). Od lipca 1824 przez trzy lata doskonalił swoje umiejętności w Szkole Podchorążych Piechoty mieszczącej się w warszawskich Łazienkach. W 1827 roku otrzymał stopień podporucznika. W tejże szkole objął stanowisko instruktora musztry.

W grudniu 1828 roku Wysocki założył sprzysiężenie, które miało na celu obronę łamanej przez cara Mikołaja I konstytucji Królestwa Polskiego. Postanowił walczyć o niepodległość. 29. 11. 1830 roku – z jego inicjatywy – wybuchło powstanie. Po wkroczeniu wojsk rosyjskich do Królestwa Polskiego (5–6. 02. 1831) brał aktywny udział w działaniach wojennych (m.in. w bitwie pod Grochowem i wyprawie wołyńskiej gen. Józefa Dwernickiego). Oznaczono go Krzyżem Złotym Orderu Virtuti Militari. Stopniowo też awansował do stopnia majora. W czasie walk o Warszawę dowodził 10. pułkiem piechoty liniowej. Z jednym z batalionów tego pułku bohatersko bronił Woli. Tu został lekko ranny i dostał się do niewoli (6. 09. 1831).

Więziono go w Bobrujsku, później przebywał w twierdzy w Zamościu i w osławionym warszawskim więzieniu na Lesznie. W dwóch procesach (1831, 1833–1834) – za każdym razem – wymierzono mu karę śmierci. Car Mikołaj I 16. 09. 1834 roku zamienił ją na 20 lat ciężkich robót na Syberii. Drogę do wsi Aleksandrowsk koło Irkucka Wysocki odbył pieszo i rozpoczął pracę w gorzelni. Po nieudanej próbie

ucieczki (1835) o trzy lata przedłużono mu katorgę. Wtedy też przeniesiono go do Akatui za Bajkałem, gdzie pracował w kopalni rudy.

Zwolniony w 1857 roku, powrócił do kraju. Z uwagi na brak zezwolenia na zamieszkanie w Warszawie, osiedlił się w Warce. Żył niezwykle skromnie, gdyż odmówił przyjęcia rosyjskiej emerytury. Cały czas znajdował się pod policyjnym nadzorem. Nigdy jednak nie wyrzekł się ideałów młodości. Do końca swoich dni pozostał polskim patriotą. Zmarł 6. 01. 1875 roku w Warce i tam też został pochowany. Jest zaliczany do grona bohaterów narodowych.

Piotr Wysocki należał do wyróżniających się oficerów powstania listopadowego. Jego postać utrwalono w literaturze polskiej i europejskiej. Pozostał w pamięci potomnych również jako patron jednostek wojskowych, drużyn harcerskich oraz szkół.

Bogumiła Sobolewska

NADANIE SZKOLE IMIENIA

6. 06. 1998 – to szczególna data w historii naszej szkoły, która po 35 latach istnienia otrzymała imię bohatera nocy listopadowej – **Piotra Wysockiego**. Nauczyciele, pracownicy szkoły, uczniowie, rodzice, przedstawiciele Kuratorium Oświaty i Wychowania, władz dzielnicy, poczty sztandarowe zaprzyjaźnionych szkół, dyrektorzy pobliskich placówek oświatowych wzięli udział w wyjątkowej uroczystości, której inicjatorką była p. dyrektor Jolanta Malinowska.

Uroczystość w szkole poprzedziła msza święta, którą 5 czerwca odprawił ksiądz Mieczysław Mosak, proboszcz parafii pod wezwaniem Matki Boskiej Różańcowej. Poświęcił sztandar szkoły. Z jednej strony znajduje się na nim portret polskiego patrioty z epoki romantyzmu umieszczony na jasnym tle z nazwą szkoły: *Zespół Szkół Zawodowych Nr 31 im. Piotra Wysockiego*. Z drugiej strony usytuowano na czerwonym tle orła w koronie, wokół którego widnieją słowa Piotra Wysockiego: „WSZYTKO DLA OJCZYZNY, NIC DLA MNIE”.

Szkolna uroczystość rozpoczęła się od przypomnienia historii szkoły i odczytania aktu nadania imienia. Następnie przewodniczący i wiceprzewodnicząca Rady Rodziców – p. Grzegorz Skrzecz oraz p. Agnieszka Gmitrzuk – z dumą wręczyli sztandar p. dyrektor, która oddała go w ręce uczniów, mówiąc: „Przekazuję Wam ten sztandar – symbol tradycji naszej szkoły oraz honoru i godności jej uczniów. Wierzę, że będziecie wierni tym wartościom”. Uczniowie – z niekłamaną powagą – odrzekli: „Przyjmujemy ten sztandar i przyrzekamy strzec jego honoru oraz godnie reprezentować imię szkoły”.

„Jestem dumna z tego wyboru – mówiła w swoim przemówieniu p. dyrektor. **Ucząc się i pracując pod**

patronatem tak wyjątkowego człowieka, staniemy się ludźmi, którzy rozumieją znaczenie słów: Ojczyzna i patriotyzm”.

Głos zabrali również p. Włodzimierz Paszyński – Kurator Oświaty i Wychowania oraz p. Mieczysława Nowotniak i p. Izydora Kos-Górczyńska – przedstawicielki Kuratorium Oświaty i Wychowania. P. kurator wypowiedział wówczas słowa, które zapadły w pamięci wielu osób: „[...] wybraliście imię człowieka, który nigdy nie będzie budził kontrowersji; człowieka, który swe młode lata bezinteresownie poświęcił Ojczyźnie”. Natomiast w szkolnej kronice napisał: „Powodzenia na dziś, jutro... i zawsze! Szkoły mądrej, sympatycznej...”

Jednak nie tylko przemówienia wypełniły tę naprawę wyjątkową uroczystość. Uświetniło ją widowisko słowno-muzyczne przygotowane przez nauczycielki języka polskiego – p. Bogumiłę Sobolewską i p. Dagmarę Strzygócką. Scenariusz powstał przede wszystkim na kanwie *III cz. Dziadów* Adama Mickiewicza i *Wesela* Stanisława Wyspiańskiego. Uczniowie, tańcząc poloneza, wystąpili w strojach z epoki, a odtwórca postaci Piotra Wysockiego – w mundurze Szkoły Podchorążych z Łazienek w Warszawie. Wszyscy goście mogli również obejrzeć na pierwszym piętrze wystawę prac dyplomowych uczniów i spotkać się w szkolnej świetlicy, gdzie czekał na nich m.in. 4-piętrowy tort.

Tak od **6. 06. 1998** – **Piotr Wysocki** wciąż żyje w sercach uczniów naszej szkoły, ucząc miłości do Ojczyzny, gdyż: **„Życie bez miłości jest to życie bez sensu.**

Tylko miłość jest sensem życia.

No, bo co innego? Nie ma innego sensu”.

Uroczystość nadania naszej szkole imienia Piotra Wysockiego na długo została w pamięci obecnych, a patron i jego bohaterskie czyny towarzyszą i będą towarzyszyć szkolnej społeczności przez szereg ważnych dla niej wydarzeń.

Najlepsi z najlepszych

Nagroda Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy

Rok szkolny 1996/97

Hubert **Milewski** – Technikum Mechaniczno-Elektryczne – klasa 5 TA.

Grażyna **Pietras** – Liceum Ekonomiczne Nr 11 – klasa 4 LD.

Stypendyści Prezesa Rady Ministrów

Rok szkolny 1997/98

Iza **Przybyławska** – Liceum Ekonomiczne Nr 11 – klasa 4 LB.

Rok szkolny 1998/99

Dominik **Bek** – Technikum Mechaniczno-Elektryczne – klasa 3 TA.

Martyna **Kamińska** – Liceum Ekonomiczne Nr 11 – klasa 3 LC.

Rok szkolny 1999/2000

Dominik **Bek** – Technikum Mechaniczno-Elektryczne – klasa 4 TA.

Ilona **Wójcicka** – Liceum Ekonomiczne Nr 11 – klasa 4 LC.

Rok szkolny 2001/2002

Magdalena **Pawlak** – CXIII Liceum Ogólnokształcące – klasa 4 LF.

Rok szkolny 2002/2003

Anna **Zajac** – Liceum Ekonomiczne Nr 11 – klasa 4 LC.

Rok szkolny 2004/2005

Marta **Polkowska** – CXIII Liceum Ogólnokształcące – klasa
2 LD.

Rok szkolny 2005/2006

Paulina **Wiskowska** – CXIII Liceum Ogólnokształcące – klasa
3 LE.

Rok szkolny 2010/2011

Agnieszka **Muszyńska** – XVI Liceum Profilowane – klasa
1 LD.

Olga **Chylińska** – Technikum Nr 11 – klasa 2 TA.

Rok szkolny 2011/2012

Olga **Chylińska** – Technikum Nr 11 – klasa 3 TA.

Rok szkolny 2012/2013

Olga **Chylińska** – Technikum Nr 11 – klasa 4 TA.

Bogumiła Sobolewska

Laureaci konkursów

Szkoła to nie tylko obowiązkowe zajęcia dydaktyczne z poszczególnych przedmiotów, ale również zajęcia pozalekcyjne (np. Koło Filozoficzno-Literackie, Koło Historyczne, Koło Literacko-Teatralne, Koło Turystyczne), podczas których rozwijane są indywidualne zainteresowania uczniów oraz ich wrodzone zdolności. To szkoła wspomaga ucznia w jego drodze do dojrzałości intelektualnej, emocjonalnej i społecznej. Nauczyciel stawia swych wychowanków wobec zadań wymagających samodzielności, o twórczym charakterze. Motywuje ich do udziału w różnorodnych konkursach pozaszkolnych. Współpraca owocuje laureatami konkursów międzynarodowych, ogólnopolskich, wojewódzkich, warszawskich i dzielnicowych. Oto kilka przykładów z różnych lat:

1. I Międzynarodowy Konkurs na Bajkę lub Baśń Słowiańską (1. 06. 2002)
I miejsce – Jolanta **Tkaczyk** – Liceum Ekonomiczne Nr 11.
Publikacja baśni „Uroczysko” [w:] *Baśnie Uczniowskich Marzeń*, Stowarzyszenie Kręgów Wszędobylskich, Warszawa 2002.
2. V Ogólnopolskie Spotkania z Piosenką „Warszawa da się lubić” (6. 11. 2006)
Grand Prix – Marzena **Wiechetek** – Technikum Nr 11.
3. Ogólnopolski Konkurs Przestrzegania Praw Człowieka: „Dziecko = Człowiek” (7. 06. 2008)
III miejsce – Aleksandra **Pacholska** – CXIII Liceum Ogólnokształcące.

4. Ogólnopolski Konkurs „I Janowy Turniej Literacki 2010”
I miejsce – Maria **Krawczak** – CXIII Liceum Ogólnokształcące,
II miejsce – Paulina **Górska** – Technikum Nr 11.
Publikacja prac [w:] *Antologia wierszy inspirowanych twórczością księdza Jana Twardowskiego: myśli od Boga i baranek na święta*, Fundacja AVE 2010.
5. Mazowiecki Konkurs Literacki „Down obok mnie 2011” (29. 11. 2011)
Grand Prix – Paulina **Górska** – Technikum Nr 11,
II miejsce – Paula **Wicińska** – XVI Liceum Profilowane.
Prace opublikowane w czasopiśmie Stowarzyszenia „Bardziej kochani”.
6. Ogólnopolski Konkurs „My znad Wisły” (2008)
I miejsce – Sebastian **Jaszczuk** w kategorii fotografia,
III miejsce – Paulina **Ożarowska** – konkurs plastyczny,
Iza **Snopka**, Paweł **Skibniewski** – wyróżnienie w konkursie plastycznym .
7. Ogólnopolski Konkurs Historyczny „Z ziemi włoskiej do Polski. Poznajemy wspólnie historię *Mazurka Dąbrowskiego*” (2011)
I miejsce – Adrianna **Trzeciak** – praca multimedialna.
8. Ogólnopolski Konkurs „Libretto do opery *Straszny Dwór*”, organizowany przez Operę Warszawską (2009/2010)
I miejsce – Dorota **Przyborowska** – CXIII Liceum Ogólnokształcące.
9. Warszawski Konkurs Historyczny „Dania daleka czy bliska – wspólne losy polsko-duńskie podczas II wojny światowej” (2010)
I miejsce – Jakub **Strus** – Technikum Nr 11.

10. Wojewódzki Konkurs Ortograficzny „Ortografia na medal”
Patrycja **Rogowska** – finalistka.
11. Etap wojewódzki Konkursu organizowanego przez Kuratorium Oświaty w Warszawie „Katyń – Golgota Wschodu” (1999/2000)
Agnieszka **Przepiórka**, Paulina **Staszak** – wyróżnienie.
12. Konkurs „Powstanie Warszawskie w świadomości potomnych”, organizowany przez Muzeum Niepodległości w Warszawie (2003/2004)
Michał **Rivoli**, Piotr **Tokarski** – wyróżnienie.
13. Konkurs „Niepodległa”, organizowany przez Muzeum Niepodległości w Warszawie i Fundację „Polonia Restituta” (2004/2005)
I miejsce – Marta **Polkowska** – CXIII Liceum Ogólnokształcące.
14. Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę” (2012)
I miejsce – Jarosław **Świętochowski** – Technikum Nr 11.
15. Ogólnopolski Młodzieżowy Konkurs Krajoznawczy „Poznajemy Ojcowiznę” (2013)
I miejsce – Klaudia **Sierakowska** – Technikum Nr 11.

Maria Jaroszewska

PRAKTYCZNA NAUKA ZAWODU I PRAKTYKI ZAWODOWE

Praktyczna nauka zawodu, obecnie praktyki zawodowe, to bardzo ważna gałąź kształcenia w naszej szkole. Chodzi przecież o przygotowanie do pracy dobrych fachowców. Z tego powodu już w pierwszym okresie istnienia szkoły odbyło się spotkanie Rady Pedagogicznej z przedstawicielami zakładów pracy, w których byli zatrudnieni uczniowie ZSZ dla Pracujących. Nauczyciele, głównie przedmiotów zawodowych, odwiedzali swoich uczniów w zakładach pracy.

Utworzenie ZSZ dla młodzieży wiązało się z koniecznością zapewnienia jej uczniom odbywania praktycznej nauki zawodu w różnych zakładach przemysłowych na terenie Warszawy (RAWAR, TOS, WZT, ZWUT). Do usprawnienia praktycznej nauki zawodu w ZSZ młodzieżowej przyczyniło się zawarcie przez dyrekcję szkoły porozumień z Zakładem Szkolenia Zawodowego i Usług Socjalnych Zjednoczenia Gospodarki Mieszkaniowej oraz z MPWiK (1976). Uczniowie klasy pierwszej i drugiej odbywali praktykę przez dwa dni w tygodniu, a uczniowie klasy trzeciej – przez trzy dni. Kontakty z ramienia szkoły z zakładami pracy utrzymywali wychowawcy klas, a instruktorzy z zakładów pracy, szkolący naszych uczniów, kontaktowali się ze szkołą przynajmniej raz w miesiącu, uczestniczyli w posiedzeniach Rady Pedagogicznej i uroczystościach szkolnych.

Dzięki przekształceniu ZSZ młodzieżowej w Zasadniczą Szkołę Zawodową Przychodową ZMPI (1978) wszyscy jej uczniowie stali się młodocianymi pracownikami przedsiębiorstw wchodzących w skład zjednoczenia i zyskali

możliwość podjęcia w nich pracy zawodowej po ukończeniu szkoły.

Szkoła nie dysponowała własnymi warsztatami szkolnymi, które były niezbędne do nauki zawodu w klasie pierwszej, dlatego nasi uczniowie korzystali z warsztatów szkolnych takich warszawskich przedsiębiorstw, jak np.: MPO, MPWiK, SPEC. Uczniami klas pierwszych opiekowali się wówczas instruktorzy zawodu, uczniów pozostałych klas szkolili mistrzowie.

Kiedy w 1983 roku Zasadniczą Szkołę Zawodową Przyzakładową ZMPI przekształcono w Zasadniczą Szkołę Zawodową Przyzakładową Przedsiębiorstwa Usług Komunalno-Socjalnych (PUKS), wprowadzono do ZSZ nowy kierunek kształcenia: stolarz oraz nawiązano współpracę z Przedsiębiorstwem Produkcji Pomocniczej Budownictwa Warszawa „Zaplecze” i z Przedsiębiorstwem Produkcji Pomocniczej Zaopatrzenia i Transportu Miejskiej Gospodarki Mieszkaniowej (MGM). Jednocześnie utworzono stanowisko kierownika szkolenia praktycznego. Pierwszym kierownikiem została mgr inż. Joanna Kazimierczak. W latach 1985–1996 stanowisko to pełniła mgr Maria Jaroszevska.

Zadaniem kierownika szkolenia praktycznego była współpraca i utrzymywanie kontaktów z zakładami pracy, organizacja praktyk ze strony szkoły, czuwanie nad realizacją programów praktycznej nauki zawodu, odwiedzanie uczniów podczas praktyk.

Praktyczna nauka zawodu kończyła się egzaminem z nauki zawodu, w którym uczestniczyli przedstawiciele zakładu pracy oraz przedstawiciele szkoły.

Rozpoczęcie kształcenia zawodowego na poziomie średnim w Technikum Elektrycznym (1988) oraz w Technikum Elektryczno-Mechanicznym na podbudowie ZSZ i Liceum Ekonomicznym (1991) stworzyło konieczność zorganizowania nowych miejsc kształcenia podczas praktyk zawodowych w takich przedsiębiorstwach, jak: SPEC,

MPWiK, Zakłady Wytwórcze Aparatury Wysokiego Napięcia „ZWAR” w Warszawie Międzyzylesiu, Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) Praga Północ oraz Urzędy Skarbowe Warszawa Śródmieście i Warszawa Wola.

Od roku szkolnego 2008/2009 młodzież odbywa praktyki zawodowe w zależności od kierunku kształcenia w klasie pierwszej, drugiej, trzeciej i czwartej. Na przykład uczniowie z klasy o kierunku technik hotelarstwa realizują praktyki w hotelach, m.in. Hyatt, InterContinental, Jan III Sobieski Sp. z o.o. Radisson Blue, Sheraton Warsaw, Westin Warsaw, a uczniowie z klas o kierunku technik obsługi turystycznej – w biurach podróży: Almatour, Biuro Zarządu Ogólnokrajowej Spółdzielni Turystycznej GROMADA, Centrum Podróży Air Club, Europa-Travel, TUI Poland Sp. z o.o.

Uczniowie z klasy o kierunku technik organizacji reklamy odbywali praktyki w agencjach reklamowych i drukarniach wielkoformatowych, np. Mijał Druk s.c., FAMA Agencja Reklamowa, IOTA UNUM Drukarnia cyfrowa, REKWAR – Reklama wizualna... i inne. Uczniowie z klas o specjalności technik ekonomista mają praktyki w bankach, np. w Banku Pekao SA, w Banku Zachodnim WBK.

Uczniowie klasy pierwszej o kierunku eksploatacja portów i terminali będą odbywać praktyki dopiero po dwóch latach nauki, czyli w klasie trzeciej, ale dzięki wycieczkom przedmiotowym już zapoznali się z pracą Aeroklubu Warszawskiego oraz lotnisk w Modlinie i na Okęcie.

Z satysfakcją trzeba stwierdzić, że wszystkie placówki, w których odbywają praktykę zawodową nasi uczniowie, są zadowolone z ich pracy.

Maria Jaroszevska

TRADYCJE I ZWYCZAJE, ZAJĘCIA POZALEKCYJNE

Tradycje i zwyczaje szkoły kształtowały się od początków jej istnienia, czyli od roku szkolnego 1963/64. Zawsze tworzyła je cała społeczność szkolna.

Od 1964 roku jest obchodzony w szkole Dzień Nauczyciela, obecnie Dzień Edukacji Narodowej. Od roku szkolnego 1985/86 uczniowie klas pierwszych składają tego dnia ślubowanie. Poprzednio (1974–1985) ślubowanie klas pierwszych odbywało się 1 września. W latach dziewięćdziesiątych do tradycji szkoły weszły dwie nowe imprezy: od roku szkolnego 1992/1993 „Ostatni Dzwonek” – pożegnanie maturzystów oraz wrześniowe spotkanie z absolwentami, na którym absolwenci z poprzedniego roku szkolnego opowiadają swoim młodszym kolegom o swoich pierwszych doświadczeniach w samodzielnym życiu uczelnianym i zawodowym.

Działalność świetlicy szkolnej

We wrześniu 1974 roku rozpoczęła w naszej szkole pracę p. Irena Jadowska. Jako kierownik zajęć pozalekcyjnych zorganizowała od podstaw pracę świetlicy i różnych kół zainteresowań. Oprócz tego prowadziła kronikę szkolną.

Świetlica szkolna to dwie połączone wewnętrznymi drzwiami sale. Jedna, wyposażona w stoliki, krzesła, telewizor, wideo i DVD, służy do cichej pracy uczniów. Ponadto odbywają się w niej lekcje telewizyjne oraz różne imprezy i spotkania. Druga sala ma charakter rekreacyjny. Od początku jest wyposażona w stół do gry w tenisa stołowego. Uczniowie mieli tu do dyspozycji różne gry planszowe,

szachy, warcaby i prasę. P. Irena Jadowska wyświetlała też w świetlicy filmy dla młodzieży.

Stopniowo wyposażenie świetlicy ulegało zmianie. Zakupiono tzw. piłkarzyki (dwa egzemplarze). Młodzież bardzo lubiła w nie grać. Dużą atrakcją dla uczniów stał się stół bilardowy, który nabyto w 2003 roku. Irena Jadowska opisała ten fakt w kronice szkolnej następująco: „No i mamy bilard. Nareszcie marzenia się spełniły”. Chętnie z niego korzystają chłopcy i dziewczęta. Od 2007 roku w świetlicy odbywa się „Turniej Bilardowy” – początkowo tylko dla chłopców, a od czterech lat w dwu kategoriach: dla dziewcząt i chłopców. W przeprowadzeniu turnieju pomagają nauczyciele wychowania fizycznego: p. Joanna Kamut-Konopa, p. Kamila Macewicz-Wójciak i p. Igor Chodinow.

P. Irena Jadowska starała się stworzyć w świetlicy taką atmosferę, aby każdy uczeń czuł się w niej dobrze i znalazł tam swoje miejsce. Dużą wagę przykładała do kulturalnego zachowania. Używanie „brzydkich słów” było wykluczone. Wspólnie z młodzieżą przygotowywała akademie i szkolne imprezy. Skutecznie zachęcała uczniów do udziału w konkursie na najładniejszy stroik bożonarodzeniowy. Organizowała na terenie szkoły koncerty „Żywego Słowa” z udziałem warszawskich artystów, a także wyjścia do kina, teatru oraz spotkania z aktorami.

W okresie, w którym działała szkoła dla pracujących, w świetlicy na tzw. zmianie wieczorowej pracował emerytowany nauczyciel p. Piotr Misun. W latach 1991–1995 pomagała p. Irenie Jadowskiej p. Małgorzata Czmur, a od 1996 roku p. Irena Cacopulos. Od 1996 roku opiekę nad świetlicą oraz czytelnią sprawuje p. Maria Jaroszevska, która jednocześnie prowadzi kronikę szkolną.

Teraz opracowuje już XIX księgę. Okresowo p. Marii Jaroszevskiej w opiece nad świetlicą pomagali również szkolni pedagodzy: p. Beata Bogusz i p. Henryka Rogalińska.

Chociaż obecnie świetlica jest czynna tylko przez pięć godzin dziennie, nadal obowiązują w niej zasady wprowadzone przez p. Irenę Jadowską, jak wspomniany powyżej wymóg kulturalnego zachowania. Nadal są organizowane różne konkursy.

Z inicjatywy p. Marii Jaroszewskiej założono gablotę „Nasze osiągnięcia i potknięcia”, która ma zachęcić młodzież do takiego zachowania i postępowania w szkole, aby potknięcie było jak najmniej. Stąd w gablocie umieszczane są przede wszystkim kopie dyplomów, jakie zdobyli uczniowie zespołu szkół w różnych konkursach, kopie dyplomów uczniów-stypendystów Prezesa Rady Ministrów czy też kopie dyplomów nagród, które otrzymali nauczyciele od Ministra Edukacji Narodowej, Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy i Burmistrza Dzielnicy Targówek.

Obecnie świetlicą-czytelnią opiekują się: p. Maria Jaroszevska i p. Teresa Góra. Obie pomagają przy przygotowaniu wszystkich imprez organizowanych w szkole i w świetlicy. Dbają o dokumentację fotograficzną życia szkoły. Dokładają starań, aby w świetlicy panowała ciepła, serdeczna i przyjazna dla uczniów atmosfera, aby nadal było to miejsce, w którym chętnie przebywają.

Działalność kół zainteresowań

Od początku istnienia szkoły prowadzono działalność pozalekcyjną. Od roku 1964/65 działało w szkole **Koło Fotograficzne**, którym opiekował się kolega Andrzej Szaryński. Dodatkowo w latach 1974/75–1981/82 koło organizowało rajdy rowerowe. Jego członkowie nie tylko robili zdjęcia, ale również wykonywali odbitki, gdyż dysponowali dobrze wyposażoną ciemnią.

Kolejno Kołem Fotograficznym zajmowali się p. Piotr Walczewski i p. Mieczysław Tarapata. Koło zakończyło swą działalność w 2006 roku. Obecnie z powodu zmiany techniki

wykonywania zdjęć młodzież posługuje się aparatem cyfrowym. Wykonane przez nią zdjęcia nauczyciel informatyki, mgr Tomasz Górecki, umieszcza na stronie internetowej szkoły. Ponadto zdjęcia są eksponowane w gablocie „W szkolnym obiektywie” oraz zamieszczane w kronikach szkolnych. W roku 2012/2013 rozpoczęło działanie **Koło Fotografii Cyfrowej**, które prowadzi p. Paweł Dąbrowski.

Także od początku istnienia szkoły młodzież uczestniczy w **wycieczkach i obozach**. Już w drugim roku istnienia szkoły odbyła się wycieczka do Płocka oraz zimowisko. Od 1975 roku zimowiska organizowano w Schronisku Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego (PTTK) na Szyndzielni koło Bielska-Białej. Ich propagatorem był ówczesny dyrektor szkoły, p. Zbigniew Chodnikiewicz. Szkoła dysponowała pewną ilością nart, z których mogli korzystać uczniowie nieposiadający własnego sprzętu narciarskiego. W latach osiemdziesiątych młodzież uczestniczyła w zimowiskach organizowanych przez Związek Młodzieży Socjalistycznej (ZMS).

Wśród kół zainteresowań dużą rolę odgrywało **Koło Miłośników Warszawy**, prowadzone w latach 1983–2003 przez Teresę Górę, nauczycielkę języka polskiego. Celem koła było zapoznanie jego członków z zabytkami kultury narodowej na terenie Warszawy i poszerzenie wiedzy o dzielnicach Bródno oraz Targówek.

Koło opiekowało się mogiłami żołnierzy na Cmentarzu Bródnowskim oraz miejscem Pamięci Narodowej Żołnierzy AK na tym cmentarzu. Obecnie przed dniem Wszystkich Świętych porządkują je uczniowie ze wszystkich klas. Członkowie koła wraz z opiekunem uczestniczyli wielokrotnie 1 listopada w zbiórce pieniędzy na rzecz Społecznego Komitetu Opieki nad Cmentarzem Bródnowskim. Młodzież organizowała też spotkania z ciekawymi ludźmi, np. **spotkania z weteranami walk o**

wolną Polskę, brała udział w konkursach literackich i historycznych, współpracowała ze **Szkolnym Kołem Krajoznawczo-Turystyczne nr 9 (SKKT nr 9)**, uczestnicząc we wspólnych wycieczkach oraz rajdach „Palmiry”. Rajdy te kończyły się gorącym posiłkiem z polowej kuchni żołnierskiej.

W latach 1973–1997 bardzo prężnie działało wspomniane wyżej SKKT, prowadzone początkowo przez p. Jarosława Piątka, a od 1978 roku – przez nauczycielkę wychowania fizycznego, p. Barbarę Kocher. Jego członkowie uczestniczyli w pieszych rajdach, rajdach na orientację i górskich wycieczkach. W 1993 roku koło obchodziło 20-lecie istnienia. Z tej okazji rozprowadzano w szkole koszulki z okolicznościowym nadrukiem. Nosili je uczniowie i nauczyciele.

Obecnie działa w szkole **Koło Turystyczne** pod opieką p. Karoliny Stankowskiej. Jego członkowie z jednej strony uczestniczą w wycieczkach, z drugiej – poznają sposoby ich organizacji. Działania koła mają na celu wzbogacenie wiedzy uczniów, szczególnie z klas o kierunku technik obsługi turystycznej, na temat ciekawych obiektów i rejonów turystycznych w Warszawie i w Polsce.

Koło Filozoficzno-Literackie, prowadzone przez p. Danutę Pędzik, stwarza uczniom okazję do całościowego spojrzenia na świat. Pozwala na swobodne przekazywanie różnorodnych treści między przedmiotami, a co za tym idzie sprzyja wszechstronnej działalności młodzieży. Koło realizuje autorski program i organizuje co roku wieczorki literacko-filozoficzne dla zainteresowanych uczniów i nauczycieli szkoły. Ich tematyka jest różnorodna i porusza zagadnienia bliskie młodym ludziom, jak np.: Dialog z drugim człowiekiem, Muzyka – filozofią potoczną XX wieku, Odpowiedzialność – najtrudniejsze zadanie człowieka, Moralność według Fryderyka Nietzschego i Fiodora

Dostojewskiego, Wszyscy dążymy do szczęścia, Człowiek w poszukiwaniu sensu życia.

Koło Literacko-Teatralne prowadzi p. Bogumiła Sobolewska, nauczycielka języka polskiego i wiedzy o kulturze, realizując autorski program. Podczas zajęć uczniowie mogą rozwijać zdolności artystyczne i polonistyczne. Wiele uwagi poświęca się warsztatowi pracy umysłowej: umiejętności analizowania i interpretowania dzieł literackich. Wprowadzane są różne formy autoprezentacji, prezentacji, udziału w dyskusji, dramy i socjodramy.

Uczniowie wspólnie redagują scenariusze i przygotowują programy artystyczne nie tylko na szkolne akademie. Za swój twórczy wysiłek otrzymują nagrody i wyróżnienia. Co roku są laureatami różnych konkursów: literackich, ortograficznych, wokalnych, recytatorskich, fotograficznych – dzielnicowych, ogólnowarszawskich, mazowieckich, ogólnopolskich.

Kamila Macewicz-Wójciak

Zajęcia sportowe

Od początku istnienia szkoły dbano nie tylko o rozwój intelektualny wychowanków, ale dużą wagę przykładano również do zajęć sportowych. Młodzież brała udział w różnych imprezach sportowych i sportowo-rekreacyjnych. Współpracowaliśmy z wieloma organizacjami, m.in. z Ministerstwem Obrony Narodowej (MON), Ligą Obrony Kraju (LOK), Zrzeszeniem Sportu i Turystyki (ZSiT) „Ogniwo”, PTTK, Warszawskimi Ośrodkami Wypoczynku „Wisła” – Ośrodek „Namysłowska”.

Począwszy od roku szkolnego 1964/65 jest organizowany w szkole Dzień Sportu. Rozgrywane są wtedy zawody w konkurencjach rekreacyjno-sportowych, na wesoło. Przez szereg lat atrakcją Dnia Sportu były mecze w piłkę

siatkową między uczniami i nauczycielami. W latach sześćdziesiątych i siedemdziesiątych ubiegłego wieku uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w obozach żeglarskich, narciarskich i wędrownkach kolarskich. Odnosiliśmy sukcesy sportowe w dzielnicy i w Warszawie.

Od 1985 roku nasza szkoła była członkiem ZSiT „Ogniwo”. Rywalizowaliśmy w kilku dyscyplinach sportowych z 12 szkołami z Warszawy i okolic. Niestety, w 1998 roku ZSiT „Ogniwo” zakończyło działalność z powodu trudności finansowych.

Zarówno uczniom, jak i nauczycielom bardzo brakowało rywalizacji sportowej i w roku szkolnym 2004/2005 – z inicjatywy p. Joanny Kamut-Konopa i p. Kamili Macewicz-Wójciak – wznowiono Mistrzostwa Dzielnicy Targówek. Przez kolejne lata odnosiliśmy w nich znaczące sukcesy, zajmując medalowe miejsca w rywalizacji szkół ponadgimnazjalnych (np. III miejsce w roku szkolnym 2010/2011, II miejsce w 2011/2012 roku). W tym samym roku szkolnym 2011/2012 zdobyliśmy Mistrzostwo Dzielnicy Targówek w piłce ręcznej, koszykówce i piłce nożnej chłopców. W roku szkolnym 2012/13 uzyskaliśmy II miejsce w ogólnej klasyfikacji, wywalczyliśmy Mistrzostwo Dzielnicy w koszykówce chłopców i zakończyliśmy współzawodnictwo szóstym miejscem w Warszawskiej Olimpiadzie Młodzieży (WOM).

Przez 16 lat uczniowie naszej szkoły na zajęciach z wychowania fizycznego korzystali z pływalni Ośrodka „Namysłowska”. Pod okiem nauczycieli uczyli się podstawowych technik pływania i ratownictwa wodnego. Ponadto mieli możliwość zdobycia karty pływackiej, a najlepsi uczestniczyli w kursach na Młodszego Ratownika Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (WOPR). Rokrocznie odbywały się zawody pływackie. Początkowo dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych, a z czasem gimnazjalnych. Były to cykliczne zawody o Puchar Dyrektora

Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego. Od roku szkolnego 2010/2011 są organizowane zawody w trójboju siłowym – również o Puchar Dyrektora naszej szkoły.

Nauczyciele wychowania fizycznego organizowali i organizują dla uczniów naszej szkoły wycieczki przedmiotowe, m.in. do klubów fitness: Fit Fun i Pure, na strzelnicę sportową, sztuczne lodowisko, siłownię w hotelu Radisson i Hyatt, stadion Legii, stadion KSP Polonia, do Muzeum Sportu i Turystyki, do siedziby Polskiego Komitetu Olimpijskiego (PKOl). Uczestniczyliśmy też jako kibice w Europejskich Letnich Igrzyskach Olimpiad Specjalnych.

Wielokrotnie z inicjatywy nauczycieli uczniów naszej szkoły zapraszano na spotkania z osobami zaangażowanymi w działalność sportową lub znanymi sportowcami. Byliśmy gośćmi u ambasadora Stanów Zjednoczonych w Polsce, p. Victora Ashe, na spotkaniu z polskimi olimpijczykami i koszykarzami z USA. Najlepsi szkolni sportowcy mogli – dzięki p. Igorowi Chodinow – ćwiczyć na siłowni hotelu Hyatt z członkami reprezentacji Polski w piłce nożnej przed meczem eliminacyjnym Mistrzostw Świata 2014 z Anglią.

Zapraszamy również znane osobistości do naszej szkoły. W 2005 roku odwiedzili nas piłkarze z podstawowego składu Legii Warszawa grającej w ekstraklasie. Uczniowie mieli możliwość poznania swoich sportowych idoli. W roku szkolnym 2012/2013 gościliśmy p. Agustina Egurrolę wraz z tancerzami biorącymi udział w programie You Can Dance.

W latach dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku p. Piotr Wawrzynkiewicz, dzwoniąc do sekretariatu szkoły z sali gimnastycznej, powiedział: „Tu Katedra WF”. Od tej pory nauczyciele wychowania fizycznego nazywani są „Katedrą WF”. Obecnie w jej skład wchodzi: p. Joanna Kamut-Konopa, p. Kamila Macewicz-Wójciak i p. Igor Chodinow. Na zajęciach SKS ćwiczą nie tylko z uczniami, ale i z pracownikami szkoły oraz emerytami.

Maria Jaroszevska

Inne formy działalności pozalekcyjnej

W latach siedemdziesiątych organizowano coraz więcej imprez i konkursów. Najdłużej utrzymał się **Konkurs Dobrych Manier**. Jego uczestnicy uczyli się zasad *savoir-vivre* i zdobywali umiejętność ich stosowania.

Od roku 1985/86 przed Bożym Narodzeniem pracownicy świetlicy przeprowadzają **konkurs na najładniejszy stroik świąteczny**. Zwycięzcy otrzymują „słodkie” nagrody. Od roku 1995/96 są przygotowywane jasełka. Odbywają się w tym dniu spotkania opłatkowe – także dla pracowników szkoły. Zawsze są na nie zapraszani emeryci.

Jednym ze sposobów zachęcania uczniów uczących się języków obcych do podnoszenia swych umiejętności jest organizowany przez nauczycielki języka angielskiego **Tydzień Języka Angielskiego**. Składa się on z konkursów: gramatycznego, recytatorskiego, wiedzy o Wielkiej Brytanii, plastycznego i konkursu piosenki. Ten ostatni zamyka tydzień języka angielskiego.

W czasie konkursu młodzież zespołu szkół może nie tylko sprawdzić swoją znajomość języka angielskiego, ale też porównać swoje umiejętności z umiejętnościami koleżanek i kolegów z innych klas i szkół. Konkurs ma bowiem charakter międzyszkolny.

Również nauczyciele języka francuskiego, niemieckiego i rosyjskiego organizują konkursy językowe, np. Szkolny Konkurs Albumów Cerkiewnych, Konkurs Wiedzy o Niemczech, Sport w Niemczech, Dzień Francuski, Konkurs Recytatorski Poezji i Prozy Francuskiej. Oprócz tego młodzież przygotowuje wieczorki językowe z prezentacjami multimedialnymi na temat sławnych ludzi pochodzących ze świata polityki, religii, mody we Francji, Niemczech i Rosji.

Uczniowie zespołu szkół uczestniczą również w międzynarodowych konkursach, np. w konkursie na plakat promujący Europejski Dzień Języków Obcych, w Konkursie Języka Niemieckiego Test Oxford Plus i konkursie tłumaczeniowym JuvenesTranslatores.

W związku z otwarciem nowych kierunków kształcenia od roku 2010/11 nauczyciele przedmiotów zawodowych organizują **Międzyszkolne Dni Turystyki**.

I Międzyszkolne Dni Turystyki miały na celu przybliżenie młodzieży zabytków z listy UNESCO, które znajdują się na terenie Polski. Młodzież przygotowała cykl prezentacji multimedialnych pt. „Zabytek UNESCO w Polsce” i plakaty przedstawiające wybrane przez nią zabytki. Odbył się również konkurs hotelowy oraz pokaz mody hotelowej. Na zakończenie, Tadeusz Matwiejczyk, prezes Miejskiego Koła Turystyki Rowerowej „Relaks” w Lubartowie, opowiadał o rajdach i wycieczkach organizowanych przez koło „Relaks”, zachęcając do uprawiania turystyki rowerowej.

II Międzyszkolne Dni Turystyki odbyły się pod hasłem „Śladami Polaków na Kresach Wschodnich”. Młodzież uczestniczyła w następujących konkursach:

- prezentacja multimedialna opracowanej trasy wycieczki po Kresach Wschodnich,
- konkurs hotelowy: obsługa gościa hotelowego przez recepcjonistę w języku obcym,
- pokaz mody turystycznej.

Kolejne III Międzyszkolne Dni Turystyki to „Bella Italia” – włoskie inspiracje”. Złożyły się na nie następujące konkursy:

- konkurs multimedialny: wybrany region turystyczny Włoch,
- konkurs hotelowy: obsługa gościa hotelowego w Rzymie,
- konkurs plastyczny: reklama najatrakcyjniejszego turystycznie miasta we Włoszech,

– konkurs piosenki włoskiej.

W przygotowaniu Międzyszkolnych Dni Turystyki oraz w konkursach biorą udział uczniowie klas o profilu technik obsługi turystycznej i technik hotelarstwa z naszego zespołu szkół. Ponadto uczestnikami konkursów są uczniowie innych szkół warszawskich o podobnych kierunkach kształcenia.

W odróżnieniu od Międzyszkolnych Dni Turystyki „**Potyczki Teatralne**” są przeznaczone wyłącznie dla uczniów klas pierwszych naszej szkoły. Organizują je nauczyciele języka polskiego. Każda klasa otrzymuje tekst, którego inscenizację ma przygotować. Bardzo ciekawie wypadły „Potyczki Teatralne”, które polegały na opracowaniu scenicznym znanego wiersza dla dzieci Jana Brzechwy *Kaczka dziwaczka*. Pobudziły one wszystkich występujących do prawdziwego współzawodnictwa i ciekawych interpretacji teatralnych tego utworu.

W szkole są organizowane **spotkania z ciekawymi ludźmi**. Oto kilka przykładów. W roku szkolnym 1974/75 odbyło się spotkanie z **publicystą Krzysztofem Kąkolewskim**, a roku szkolnym 1976/77 – z **pisarzem Jerzym Szczygłem**. W roku 1979/80 w Technikum Mechaniczno-Elektrycznym Nr 2 dla pracujących był zatrudniony **inż. Bogdan Olędzki, uczestnik wyprawy naukowej na Spitsbergen (1978/79)**, który chętnie opowiadał o niej zarówno uczniom szkoły dla pracujących, jak i szkoły młodzieżowej. Swe opowieści ilustrował slajdami. W 2006 roku młodzież miała okazję spotkać się w szkole z ówczesnym **biskupem pomocniczym warszawsko-praskim, Stanisławem Kędziorą**.

Do ciekawych należały spotkania z **ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Polsce, p. Victorem Ashe’em**, który dwukrotnie odwiedził zespół szkół (2005, 2007). Uczniowie bardzo starannie się do nich przygotowywali. Prowadzili je w języku angielskim.

W roku 2012/13 lekcję parlamentaryzmu dla naszych uczniów i gości zaproszonych z innych szkół poprowadził były **marszałek Sejmu RP, p. senator Marek Borowski**.

Przez cały okres działania szkoły młodzież uczestniczyła w różnych **akcjach charytatywnych**. Pomagaliśmy powodzianom, porządkowaliśmy Park Praski, skarpę przy Zamku Królewskim, uczestniczyliśmy w akcji Pomocy Polakom na Wschodzie. Od 1991 roku wspieramy finansowo Zakład dla Dzieci Niewidomych w Laskach pod Warszawą. Od roku szkolnego 2003/2004 istnieje **Szkolny Klub Wolontariusza**, który koordynuje działania na rzecz potrzebujących. Opiekunem klubu jest szkolny pedagog p. Beata Bogusz (por. s. 53).

Od roku szkolnego 2000/2001 są organizowane **wyjazdy integracyjne klas pierwszych**. Pierwszy z nich odbył się w Suchej Beskidzkiej, następne – od 2004 roku do 2009 roku – w Domu Wypoczynkowym „Borowik” w Jagniątkowie (dzielnica Jeleniej Góry). Od kilku lat obozy odbywają się w różnych miejscowościach, które dysponują bazą noclegową dla młodzieży szkolnej.

Studniówki

Studniówki weszły do tradycji szkoły już w czasach, gdy istniało Technikum Mechaniczno-Elektryczne dla pracujących, czyli pod koniec lat sześćdziesiątych ubiegłego stulecia. Odbywały się one w różnych lokalach, a uczestniczyli w nich uczniowie i grono pedagogiczne.

Pierwszą studniówkę w budynku szkoły zorganizowano w roku szkolnym 1978/79, kiedy kończyli szkołę uczniowie Liceum Zawodowego Nr 24. Następną studniówkę w szkole urządzono na pierwszym piętrze w roku szkolnym 1992/93 dla jednej klasy. W obu salach świetlicy rodzice przygotowali poczęstunek dla uczniów i nauczycieli.

Zabawa rozpoczęła się polonezem. Tańczono na holu pierwszego piętra.

W następnym roku szkolnym studniówkę organizowały dwie klasy: jedna – Technikum Elektrycznego na podbudowie szkoły podstawowej, druga – Technikum na podbudowie ZSZ. Niewielka ilość uczniów pozwoliła na zorganizowanie imprezy w sali gimnastycznej. Dyrektor Jan Piotrowski nie miał ochoty tańczyć poloneza, obawiał się pomyłki w tańcu. Powiedziałam wtedy: „Panie dyrektorze, my będziemy pierwszą parą, więc reszta musi się do nas dostosować”. Polonez i impreza były bardzo udane.

Stopniowo przybywało klas maturalnych, ale tradycją stały się studniówki w szkole – tańce na sali gimnastycznej a poczęstunek w salach na pierwszym piętrze. Zabawa zawsze zaczynała się polonezem. W pierwszej parze tańczył dyrektor szkoły, za nim dumnie kroczyli wychowawcy klas i uczniowie.

W latach 1995/96–1998/99 studniówki organizowano w dwóch terminach, oddzielnie dla klas technikum i oddzielnie dla klas licealnych.

Obecnie studniówki nadal odbywają się w budynku szkolnym. W przygotowaniach uczestniczą nie tylko uczniowie klas maturalnych, ale cała społeczność szkolna. Na jedną noc szkoła zmienia się zgodnie z fantazją uczniów, np. w Czeluście Piekielne, Ogrody Motyli, Moulin Rouge, Ogród japoński.

Róża Figiel

Biało-czerwona symbolem narodowego bytu

Obserwując naszą stolicę 11 listopada 2009 roku, doszliśmy do wniosku, że zbyt mało jej mieszkańców rozumie, jak ważny to dzień w naszej historii. W niewielu

bowiem miejscach powiewała biało-czerwona flaga (tak jest również 2 i 3 maja).

Ponieważ imię patrona naszej szkoły zobowiązuje nas do pielęgnowania tradycji i hołdowania historii, uważamy, że warto wrócić do oświeceniowej idei „wychowania światłego obywatela”. Można ten cel osiągnąć, m.in. poprzez ogólnopolską akcję: BIAŁO-CZERWONA SYMBOLEM NARODOWEGO BYTU. Akcja była organizowana pod roboczym tytułem „Podzielmy się flagą”.

Nasz projekt był bardzo prosty. Uczniowie, nauczyciele i rodzice szyją flagi. Następnie rozprowadzamy je w cenie tkaniny. Za uzyskane pieniądze kupujemy kolejne partie materiału. W pierwszym roku realizacji projektu rozprowadziliśmy 1200 flag. Marzymy o tym, aby każda polska rodzina podczas narodowych świąt z dumą wywieszała polską flagę. Zapewne stałoby się to najlepszą lekcją szacunku do narodowych symboli tak pielęgnowanych przez najwartościowszych Polaków, którzy ginęli nie po to, byśmy zaprzepaścili ich dokonania.

Inauguracja projektu odbyła się 28 kwietnia 2010 roku w przeddzień Święta Flagi Państwowej, podczas którego przedstawiliśmy historię narodowych symboli, zapraszając przedstawicieli szkół oraz honorowych gości, którzy wspierali nas duchowo i finansowo. Nie sposób wymienić wszystkich, ale byli wśród nich:

1. Kancelaria Prezydenta RP Lecha Kaczyńskiego.
2. Przewodniczący Rady Dzielnicy Targówek m. st. Warszawy.
3. Burmistrz Dzielnicy Targówek m. st. Warszawy.
4. Jego Ekscelencja Ksiądz Arcybiskup Henryk Hoser, Biskup Diecezji Warszawsko- Praskiej.
5. Firma poligraficzna REKWAR.
6. Drukarnia ALGRAF.
7. Redakcja „Gościa Niedzielnego”.

8. Tesco.

Jeszcze raz serdecznie dziękujemy wszystkim rodzicom, którzy zaangażowali się w szycie flag, ich dystrybucję w swoich rodzinach, wśród sąsiadów i przyjaciół.

Naszym celem było uświadomienie Polakom, jak ważne jest pielęgnowanie tradycji oraz okazywanie radości z życia w wolnej Ojczyźnie. Współczesne, młode pokolenie winno bowiem zdawać sobie sprawę z tego, że nie otrzymało wolności za darmo. Została ona okupiona krwią, cierpieniem, łzami ich przodków.

Jesteśmy przekonani, że jest to wspaniała lekcja patriotyzmu nie tylko dla młodych Polaków. Marzymy o tym, aby Nasza Ojczyzna, w narodowe święta, tzn. 11 listopada, 2 i 3 maja, była spowita w biało-czerwone barwy.

Maria Jaroszewska

Spotkania z Historią

Od 2005 roku z inicjatywy p. Małgorzaty Kozłowskiej, nauczycielki historii, szkoła rozpoczęła organizowanie corocznych „**Spotkań z Historią**”. Na pierwszym spotkaniu gościliśmy przewodniczącą Stowarzyszenia „Dzieci Holocaustu”, p. Elżbietę Ficowską, jedną z około 2500 żydowskich dzieci, uratowanych przed niechybną śmiercią przez p. Irenę Sendlerową, która najmłodsze z nich wyniosła na rękach, a starsze wyprowadziła z warszawskiego getta. Młodzież szkolna miała okazję obejrzeć film pt. *Łyzeczka życia* (2003), który obrazuje jej bohaterstwo. Tytuł filmu jest aluzją do srebrnej łyżeczki z wygrawerowanym imieniem i datą urodzenia, która stanowi jedyną rodzinną pamiątkę i swoisty dokument tożsamości Elżbiety Ficowskiej. Po projekcji uczniowie rozmawiali z nią i reżyserem filmu, p. Michałem Nekanda-Trepka. Drugą część

tego spotkania z historią stanowiła wycieczka do niemieckiego obozu zagłady w Oświęcimiu. Wrażenia z obozu były dla młodzieży wstrząsające.

W roku szkolnym 2007/2008 gościliśmy na takim spotkaniu członków Warszawskiej Rodziny Katyńskiej. Od 2009 roku „Spotkania z Historią” są organizowane pod patronatem burmistrza Dzielnicy Targówek i mają charakter międzyszkolny. Pierwsze takie spotkanie dotyczyło działalności p. Ireny Sendlerowej. Uczestniczyła w nim p. Krystyna Budnicka, która jako dziecko przeżyła powstanie w warszawskim getcie (1943), a po jego upadku nadal ukrywała się w ruinach domów zniszczonych przez Niemców. Nasz gość był wzruszony przygotowaną przez uczniów uroczystością.

Tematem kolejnego spotkania było powstanie warszawskie (1944). Młodzież w ciszy wysłuchiwała interesujących wspomnień przedstawicieli Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej (SZŻAK).

W 2011 roku spotkanie odbyło się pod hasłem „Patriotyzm – wczoraj – dziś – jutro”. Zorganizowano je we współpracy z Działem Edukacji Muzeum Historii Polski. Uczestniczyła w nim p. Małgorzata Żaryn, kierownik tego działu. Młodzież pod jej opieką przedstawiła montaż słowno-muzyczny, odnoszący się do najważniejszych wydarzeń z historii Polski. Był on przeznaczony dla uczniów i nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych Targówka. Na spotkaniu gościliśmy przedstawicieli władz dzielnicy. Według p. Małgorzaty Żaryn, była to wyjątkowa lekcja historii, ucząca młodzież odpowiedzialności za pamięć o tych, którzy oddawali życie za ojczyznę, pokazująca, jak w czasach pokoju spełniać obowiązek wobec niej.

W związku z ogłoszeniem roku 2012 Rokiem Janusza Korczaka „Spotkanie z Historią” poświęcono Staremu Doktorowi. Dzięki zaangażowaniu p. Małgorzaty Kozłowskiej udało się zaprosić na to spotkanie p. Marka Michalaka,

Rzecznika Praw Dziecka RP. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele wszystkich przedszkoli i szkół Targówka. Było to lokalne święto praw dziecka. Gromkie brawa otrzymała grupa starszaków z Przedszkola Nr 95 z Oddziałami Integracyjnymi im. Króla Macjusia I na Targówku, która w czasie tego spotkania wyrecytowała głośno prawa dziecka.

W 2013 roku przedmiotem „Spotkania z Historią” był Holocaust Romski. Temu ważnemu dla kształtowania postaw szacunku dla różnorodności kulturowej zagadnieniu poświęcono warsztaty pt. „Dlaczego Romowie nie chcą być Cyganami?”, które prowadziły zaproszone przez p. Małgorzatę Kozłowską edukatorki Domu Spotkań z Historią.

Szczególny rodzaj „Spotkań z Historią” stanowią projekty „Szkola dialogu” i „Ocalić od zapomnienia”. Biorą w nich udział małe grupy uczniów. Projekty te są często prowadzone w formie warsztatów. W roku szkolnym 2011/2012, podczas realizacji projektu „Szkola dialogu”, młodzież poznawała historię żydowskiej Warszawy. Kolejne etapy projektu to poznanie położonego w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu szkół kirkutu przy ul. Odrowąza i ul. Św. Wincentego, historii warszawskiego getta i tradycji żydowskich.

P. Małgorzata Kozłowska nawiązała kontakt z Fundacją Rodziny Nissenbaumów, która odrestaurowała i ogrodziła żydowski cmentarz na Bródnie (1988). Przedstawiciele fundacji dostarczyli bezpłatnie kontener, worki na śmieci oraz rękawiczki. Dzięki temu młodzież wysprzątała cmentarz. Stało się to zresztą nie pierwszy raz. Jednocześnie pomocy udzielił Żydowski Instytut Historyczny (ŻIH). Pracownik instytutu, p. Jan Jagielski, wybitny znawca historii kirkutów w Polsce, poprowadził dla uczestników projektu warsztaty na wspomnianym cmentarzu, przybliżając im historię tego ważnego, ale nieco zapomnianego obiektu lokalnej historii.

Projekt „Ocalić od zapomnienia” realizowano wspólnie z Instytutem Pamięci Narodowej (IPN). Głównym celem projektu było przygotowanie młodzieży do spotkania z byłymi więźniarkami obozów koncentracyjnych i przygotowanie dokumentacji filmowej z takiego spotkania. Najpierw uczniowie odbyli profesjonalne warsztaty z kamerą i aparatem cyfrowym, prowadzone przez dokumentalistów IPN. Następnie odbyło się spotkanie z p. Marią Jaworską, więźniarką obozu koncentracyjnego w Ravensbrück, która opowiadała o swoich obozowych przeżyciach. Uczniowie nagrali spotkanie kamerą i zmontowali film dokumentalny. Takie metody pracy wpływają korzystnie na realizację celów dydaktycznych, a przede wszystkim przyczyniają się do kształtowania postaw patriotycznych, uczą tolerancji i otwartości.

Za szczególne zaangażowanie w realizację tego projektu otrzymaliśmy zaproszenie do udziału w międzynarodowych obchodach 68. rocznicy wyzwolenia obozu koncentracyjnego w Ravensbrück w kwietniu 2013 roku. Nasza szkoła była jedną z ośmiu polskich szkół, których przedstawiciele mogli wspólnie z byłymi więźniarkami uczestniczyć w tej wyjątkowej lekcji historii.

Kolejnym etapem realizacji tego projektu była wizyta w szkole p. Danuty Bogdaniuk-Bogackiej, która w 1944 roku, w wieku 10 lat, trafiła do obozu zagłady Auschwitz, a potem do Ravensbrück, gdzie przebywała do wyzwolenia w 1945 roku.

P. Danuta Bogdaniuk-Bogacka w kronice szkolnej napisała, że mogła „[...] przekazać świadectwo swoich przeżyć obozowych i życiowych. Z nadzieją, że te wspomnienia staną się nieśmiertelne i zostaną przekazane następnym pokoleniom”. Młodzież w skupieniu wysłuchała p. Danuty Bogdaniuk-Bogackiej. Uczniowie zrealizowali film dokumentalny z tego spotkania, który przekazali do IPN.

Beata Bogusz

WOLONTARIAT I AKCJE CHARYTATYWNE

*„Dojrzałość zaczyna się wtedy, gdy
Twoja troska o innych przewyższa
troskę o samego siebie”.*

Przed współczesną szkołą stoi szereg wyzwań. Oczekuje się bowiem, że będzie ona nie tylko kształcić, lecz także a może przede wszystkim wychowywać i stwarzać optymalne warunki rozwoju każdego ucznia, aby mógł osiągnąć sukces. Sposobem na wychowanie młodego człowieka, obywatela świata i jednocześnie człowieka dbającego o samorozwój i wrażliwego na potrzeby innych, okazał się wolontariat jako wzmocnienie wychowawczo-profilaktycznej roli szkoły.

Wolontariat w Zespole Szkół im. Piotra Wysockiego ma bogatą tradycję. Nasza szkoła „rozвивa społecznie, uwrażliwia, uczy współpracy, działania na rzecz innych i dla dobra wspólnego” (zasada czwarta II edycji akcji SZKOŁA Z KLASĄ). Realizując zadanie Praca dla innych, uzyskaliśmy w roku szkolnym 2003/2004 tytuł „SZKOŁY Z KLASĄ”. Od 2006 roku realizujemy autorski program zajęć „**Wolontariat – moda czy potrzeba serca?**”

Na początku były to działania spontaniczne, wynikające często z potrzeby chwili. Postanowiliśmy uporządkować naszą pracę wolontariacką i w tym celu, w ramach struktur Samorządu Uczniowskiego, powołano sekcję

Wolontariatu i Akcji Charytatywnych oraz Szkolny Klub Wolontariusza. Głównym celem było uaktywnienie całego środowiska szkolnego (uczniowie, rodzice, nauczyciele). Najciekawsze nasze działania, integrujące całą społeczność szkolną, to koncert charytatywny „Zakochani dla hospicjum – solo i w duecie” (wykonawcy to duety nauczycielsko-uczniowskie) czy jednodniowa kawiarenka prowadzona przez nauczycieli sprzedających swoje kulinaria z przeznaczeniem na wybraną akcję. W każdym roku szkolnym organizujemy i bierzemy udział w bardzo wielu akcjach i działaniach dla potrzebujących:

- ✓ Dzieciak – Góra Grosza.
- ✓ Akcja Kremówka Papieska.
- ✓ Świąteczna zbiórka na rzecz Towarzystwa Opieki nad Ociemniałymi w Laskach.
- ✓ Paczka dla Kombatanta – przygotowywanie paczek świątecznych dla Polaków mieszkających na Wschodzie wspólnie ze Stowarzyszeniem Odra–Niemen.
- ✓ Zbiórki żywności i Wielkanocna Akcja JAJO organizowane przez Bank Żywności.
- ✓ Pola Nadziei – pomoc dla Hospicjum Domowego i Hospicjum dla dzieci.
- ✓ Współpraca z Polską Akcją Humanitarną – organizacja obchodów Międzynarodowego Dnia Wody i zakup gadżetów, udział w happeningu „Kolejka po wodę”.
- ✓ Realizacja projektu realizowanego przez UNICEF „Na ratunek dzieciom w Kongo”.
- ✓ Zbiórka starych telefonów komórkowych dla Fundacji Św. Mikołaja.
- ✓ Zbiórka słodczy i przyborów szkolnych dla dzieci uchodźców czeczeńskich, dla mieszkańców Domu Samotnej Matki.
- ✓ Pomoc schroniskom dla zwierząt.
- ✓ Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy.

- ✓ Akcja „Wyklikaj Żywność”.
- ✓ Zbiórka nakrętek dla Żoliborskiego Stowarzyszenia Dom – Rodzina – Człowiek.
- ✓ Marzycielska Poczta – napisz list do chorego dziecka.

Praca na terenie szkoły przynosi wiele satysfakcji, ale działamy także w środowisku lokalnym. Nawiązaliśmy współpracę z koordynatorem działań wolontariatu OPS Targówek, p. Małgorzatą Kornet, i wspólnie budujemy wolontariat w środowisku lokalnym.

Uczniowie od początku bardzo aktywnie włączają się w szereg różnorodnych działań, jak np.: praca w świetlicach, domach osób potrzebujących, udzielanie pomocy przy organizowaniu dzielnicowych imprez dla dzieci (Bale Mikołajkowe, Bale Integracyjne, imprezy z okazji Dnia Dziecka, Igrzyska Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej). Wolontariusze pomagają także w Hospicjum Domowym Księży Marianów, uczestnicząc w corocznej akcji Pola Nadziei, piknikach, festynach i zbiórkach. Współpracujemy także z Dzielnicą Targówek, pomagając w organizacji dzielnicowych konferencji dla dzieci i ich rodziców.

Wolontariusze nie zapominają o doskonaleniu swojego warsztatu pracy. Młodzież uczestniczyła w warsztatach *Światy dzieci i ich rodzin*, szkoleniu *ABC opieki hospicyjnej*, kursach pierwszej pomocy. Dzięki współpracy z OPS Targówek nasi wolontariusze mieli pierwszeństwo udziału w projekcie *Aktywny Targówek* realizowanym ze środków unijnych. Mogli zdobywać nowe umiejętności na kursach i podczas szkoleń (komputerowych, kulinarnych, związanych z wyborem ścieżki kariery i innych). Nasze inicjatywy okazały się niezwykle skuteczne. Uczniowie z ogromnym zaangażowaniem włączali się w działania zarówno w szkole, jak i w środowisku lokalnym.

Najciekawszą inicjatywą dla wolontariuszy i ich opiekunów jest Dzielnicowy Dzień Wolontariusza. Pierwsze

spotkanie najaktywniejszych wolontariuszy naszej dzielnicy i ich opiekunów odbyło się 10. 12. 2009 roku. Spotkali się wolontariusze i ich opiekunowie z 12 szkół naszej dzielnicy i OPS Targówek (60 osób). Gościem specjalnym było Hospicjum Domowe.

W 2010 roku tematem spotkania był **wolontariat misyjny**. Gościliśmy młodych ludzi, którzy pracowali w krajach afrykańskich. W drugiej części spotkania wolontariusze wzięli udział w warsztatach, ucząc się m.in. wykonywania zabawek z papieru, drutu, folii, tańca afrykańskiego czy budowania afrykańskiej wioski. W kolejnym roku gościem specjalnym był Jan Mela, podróżnik i założyciel **Fundacji Poza Horyzonty**. W 2013 roku z okazji 20-lecia działalności **Polskiej Akcji Humanitarnej** wolontariusze zajęli się edukacją globalną.

Dzielnicowe Dni Wolontariusza na stałe wpisały się w kalendarz imprez naszej dzielnicy. Jest to wzruszające święto najaktywniejszych wolontariuszy, stwarzające możliwość podziękowania im za codzienną, mozolną pracę. Efektem naszych działań jest wzrost inicjatyw podejmowanych na rzecz drugiego człowieka w naszym środowisku lokalnym.

Możemy się także poszczycić wyróżnieniem naszych uczniów w edycji stołecznej **Konkursu Nastolatków 8 Wspaniałych**. Jest to konkurs organizowany przez Fundację Świat na Tak. W XVII i XIX edycji stołecznej (2010 i 2012 rok) uczniowie naszej szkoły: Marcin Protas i Izabela Wrzosek – znaleźli się w prestiżowej ósemce finałowej konkursu.

Wolontariat i praca na rzecz innych jest kluczem do osiągnięcia sukcesu wychowawczego. Ukierunkowanie na drugiego człowieka i jego potrzeby kształtuje w młodych ludziach empatię i wrażliwość tak potrzebną w dzisiejszym świecie. W dobie kultu młodości, sprawności, przekonania, że rzeczy materialne mogą zaspokoić wszystkie pragnienia

człowieka warto uświadamiać młodym, że to człowiek i jego dobro jest naczelną wartością.

Na zakończenie warto przywołać słowa jednej z naszych wolontariuszek, Karoliny: „Pomoc drugiej osobie rodzi się w nas, kiedy jesteśmy małymi dziećmi. Wpajają ją również nasi rodzice. Ważne jest, aby te cechy rozwijać w dalszym życiu, np. w szkole. Pomagając potrzebującym, w jakiś sposób spełniamy się w życiu i kształtujemy naszą osobowość”.

WSPÓLPRACA Z ZAGRANICĄ I UDZIAŁ W MIĘDZYNARODOWYCH PROJEKTACH

Początki współpracy: Norwegia

W roku szkolnym 1997/98 szkoła nawiązała kontakt z Zespołem Szkół Zawodowych w miejscowości Gran w Norwegii. Już w końcu września 1998 roku witaliśmy w naszej szkole młodzież ze szkoły w Gran. Gościliśmy ich od 29 września do 8 października 1998. Młodzież zamieszkała w domach naszych uczniów, zwiedziła naszą szkołę, uczestniczyła w lekcji informatyki, poznała także Zespół Szkół Rzemiosł Artystycznych w Warszawie przy ul. Felińskiego.

Staraliśmy się pokazać naszym gościom to, co najciekawsze w Warszawie: Stare Miasto, Trakt Królewski, Łazienki. Zaprosiliśmy ich na spektakl w Operetce Warszawskiej. Zorganizowaliśmy również ognisko na skraju Puszczy Kampinoskiej, gdzie piekliśmy kielbaski i śpiewaliśmy piosenki.

Kolejnym punktem programu, jaki przygotowaliśmy dla młodzieży z Gran, była wycieczka do Krakowa i obozu zagłady w Oświęcimiu. Podczas pobytu norweska młodzież mogła też się przekonać, jak wygląda codzienne życie w Polsce, bo spędziła część czasu z uczniami naszej szkoły w ich domach.

W czerwcu 1999 roku młodzież z naszej szkoły pod opieką pań: Katarzyny Bujanowicz, Elżbiety Chytrowskiej i Barbary Kocher pojechała z rewizytą do Gran. Podobnie jak w Polsce, uczniowie mieszkali w domach swoich norweskich rówieśników. Zwiedzili ich szkołę, uczestniczyli w lekcjach oraz wieczornych ogniskach organizowanych przez rodziny, u których mieszkali. Młodzież z naszej szkoły miała również okazję zwiedzić stolicę Norwegii – Oslo. Ale największe wrażenie na wszystkich uczestnikach wyjazdu zrobiła

wycieczka do Bergen i rejs statkiem po fiordach. Zachwycaly zmieniające się krajobrazy i aura: w dolinach wiosna, a w górach jazda w tunelach śniegu. Tego w Polsce nie można było zobaczyć. Wszyscy wrócili do Warszawy pełni wrażeń i zadowoleni.

Maria Jaroszevska, Elżbieta Chytrowska

Przerwany projekt: „Ręka w rękę – złączeni idea obywatelstwa europejskiego”

W roku szkolnym 2006/2007 oraz 2007/2008 młodzież naszej szkoły uczestniczyła w realizacji Międzynarodowego Projektu Comenius pt. „Ręka w rękę – złączeni idea obywatelstwa europejskiego”. Pozostałymi uczestnikami byli uczniowie szkół z Bułgarii, Estonii i Włoch. Odbyły się tylko dwa spotkania: pierwsze w stolicy Estonii – Tallinnie, drugie w Bułgarii – Trjawnie. Projekt nie został zrealizowany do końca z uwagi na wycofanie się z niego jednego z krajów-uczestników.

Maria Jaroszevska

***Kupiec wenecki* – uczymy się międzykulturowej tolerancji**

W latach 2009–2011 uczniowie naszej szkoły uczestniczyli w realizacji Międzynarodowego Projektu Comenius pt. „*Kupiec wenecki* – uczymy się międzykulturowej tolerancji”. Oprócz szkoły polskiej partnerami projektu były szkoły z Włoch, Hiszpanii, Rumunii i Turcji. Uczniowie gościli u rodzin, gdzie mieli szansę rozwijać się językowo oraz poznawać nową kulturę, obyczaje i przysmaki miejscowej kuchni.

W Hiszpanii zwiedziliśmy Medynę, Kordowę i Sewillę oraz braliśmy udział w przygotowanym przez rodziny hiszpańskie wieczorze integracyjnym z pokazem tańca

flamenco. Największą atrakcją okazały się aleje drzew pomarańczowych w centrum miasta, uginające się pod ciężarem dojrzałych owoców w styczniu, gdy u nas zima jest w pełni.

W Rumunii poznawaliśmy zabytki, kulturę, tradycje, muzykę i kuchnię rumuńską. Zwiedziliśmy główne atrakcje regionu: miasto Braszów, stolicę Bukareszt, średniowieczne miasteczko Sighișoara, kurort Sinaia z zamkiem Peles oraz zamek Bran – siedzibę najstynniejszego wampira, hrabiego Drakuli. Ostatni wieczór pobytu przygotowały przyjmujące nas rodziny oraz rumuńscy nauczyciele. Zobaczyliśmy *show* przedstawiające tradycyjne tańce rumuńskie oraz taniec lokalnej społeczności cygańskiej.

Kolejna wizyta robocza miała miejsce w Antalyi, w Turcji. Podobnie jak podczas wcześniejszych wizyt, uczniowie i nauczyciele poznawali kulturę, historię i obyczaje obcego kraju, zaprzyjaźnili się z jego mieszkańcami i kosztowali przygotowanych potraw kuchni tureckiej.

Uczestniczyliśmy w wycieczce po historycznej Antalyi, do starożytnego miasta Kelkova, którego część jest zatopiona pod wodą. Zwiedzaliśmy kościół św. Mikołaja oraz oglądaliśmy grobowce w skałach w mieście Myra. Ciekawą częścią pobytu był pokaz tureckiego tańca w wykonaniu uczniów partnerskiej szkoły podczas wieczoru powitalnego w scenerii jak z *Baśni tysiąca i jednej nocy*.

Przyszła czas na nas. W marcu 2011 roku wystąpiliśmy w charakterze gospodarzy i to nasi uczniowie oraz nauczyciele byli odpowiedzialni za gości z Włoch, Hiszpanii, Rumunii i Turcji. Podczas ich pobytu staraliśmy się pokazać nasze miasto, naszą polską gościnność, obyczaje i tradycje oraz polską kuchnię.

Uczniowie i nauczyciele krajów partnerskich zwiedzili Warszawę, spotkali się z przedstawicielami władz lokalnych i uczestniczyli w wieczorze polskim, gdzie próbowali przysmaków polskiej kuchni przygotowanych przez rodziców

naszych uczniów. Wieczór uświetnił występ Zespołu Tańca Ludowego „Promyki” z Wieliszewa oraz dzieci z Domu Kultury „Zacisze”.

Zaprosiliśmy do naszej szkoły Johna Cudaka, który poprowadził warsztaty na temat wielokulturowości i różnorodności kulturowej. W kolejnym dniu nasi goście odwiedzili ŻIH i poznawali historię warszawskiego getta. Ogromną atrakcją okazał się kulig w Izabelinie zakończony pieczeniem kielbasek przy ognisku – śniegu było niewiele, ale wystarczająco, by ucieszyć gości z ciepłego południa Europy. Pobyt zakończył się wycieczką do Żelazowej Woli i Łowicza, skąd uczestnicy mogli przywieźć własnoręcznie wykonane pamiątki: wycinanki łowickie.

Wizyta naszych gości przysporzyła nam wiele radości i niezapomnianych chwil, a naszym uczniom również nowych, wielokulturowych przyjaciół.

Ostatnia wizyta robocza do malowniczo położonej nadmorskiej miejscowości Marina di Carrara we Włoszech odbyła się w maju 2011 roku. Punktem kulminacyjnym była inscenizacja *Kupca weneckiego* Szekspira przygotowana przez włoskich uczniów pod kierunkiem nauczycieli, w prawdziwym teatrze – oryginalna interpretacja i niezapomniane kreacje.

Uczniowie i nauczyciele rozpoczęli zwiedzanie od Cinque Terre, pięciu nadmorskich wiosek rybackich położonych na zielonych wzgórzach wśród gajów oliwnych i krzewów winorośli, miejscu wpisanym na listę światowego dziedzictwa UNESCO od 1997 roku.

Włoskie rodziny przygotowały wieczór włoski, na którym królowała pizza. Szkolny zespół zaprezentował własne aranżacje znanych przebojów i wszyscy bardzo dobrze się bawili.

Carrara słynie również z białego marmuru, więc pojechaliśmy do kamieniołomów zobaczyć z bliska, jak obecnie wydobywa się marmur, którego używał sam Michał

Anioł. Zwiedziliśmy również średniowieczne miasta: Sienę i Pizę. W pierwszym znajduje się jeden z najoryginalniejszych placów w Europie, w kształcie muszli – Piazza del Campo, a w drugim – słynna Krzywa Wieża – wdzięczny obiekt do fotografowania.

W dobrym towarzystwie czas mija szybko i tym razem było podobnie. Nie tylko pobyt we Włoszech, ale i cały projekt dobiegł końca. Wszyscy poczuli pustkę. Mamy nadzieję, że nawiązane przyjaźnie przetrwają próbę czasu i odległości, m.in. dzięki nowoczesnym technologiom komunikacyjnym. Wierzmy również, że wysiłki, włożone w rozwój tolerancji wśród naszej młodzieży, przyniosą pożądane efekty w wielokulturowej Europie i świecie.

Ewa Adamek

Projekt Grundtvig: Odkrycie ukrytego talentu artystycznego

Na przełomie czerwca i lipca 2012 roku brałam udział w projekcie Grundtvig w Móraholm na Węgrzech. Po wcześniejszym wysłaniu zgłoszenia zostałam wytypowana przez organizatora do udziału w projekcie. Uczestniczyły w nim osoby w różnym wieku, wykonujące różne zawody z Austrii, Belgii, Czech, Francji, Grecji, Hiszpanii, Niemiec, Polski, Rumunii, Słowacji, Wielkiej Brytanii oraz Węgier. Reprezentowałam Polskę w licznym gronie przedstawicieli europejskich krajów.

Realizacja projektu trwała 9 dni. Głównym celem było odkrycie – różnorodnymi metodami – talentu artysty. Pierwszego dnia odbyły się warsztaty z elementami dramy. W ciągu kilku minut należało przygotować przedstawienie i je zagrać. Była to świetna zabawa i odkrywanie nowych cech własnej osobowości. Drugiego dnia śpiewaliśmy, tworzyliśmy zespoły instrumentalne, graliśmy na trąbce, gitarze, grzechotce, perkusji. Porównywaliśmy i degustowaliśmy

potrawy różnych narodów. Trzeciego dnia odkrywaliśmy ukryty talent rzeźbiarza. Podziwialiśmy znakomite prace wykonane z gliny. Słuchaliśmy opowieści każdego z uczestników o tym, jak powstało jego dzieło.

Czwarty dzień został poświęcony talentowi malarskiemu. Przyszedł czas na wykonanie obrazów różnymi technikami malarskimi. W trakcie warsztatów jedna osoba odkryła w sobie malarską pasję. Kolejne dwa dni: orator, mówca – techniki przemówień oraz metody płynnego mówienia. Ostatnie dni realizacji projektu to przygotowanie indywidualnego przedstawienia na dowolny temat, prezentacja i szczegółowe omówienie każdego spektaklu.

Warsztatom towarzyszyły dwie wycieczki: jedna do Esztergom, druga do Budapesztu. Zwiedzając Esztergom, mogliśmy zaobserwować, jak przenikają się dwie kultury: słowacka i węgierska, które dzieli tylko graniczna rzeka Dunaj.

Podczas realizacji projektu wzbogaciłam swój warsztat pracy o nowe metody, które stosuję obecnie w pracy z uczniami. Poszerzyłam również wiedzę na temat różnorodności kultur i lepiej poznałam obyczaje różnych narodów.

Oksana Rolya

Projekt Comenius: Techniki dramy na lekcji języka angielskiego

W lipcu 2012 roku po raz pierwszy uczestniczyłam w projekcie „Comenius – mobilność szkolnej kadry”. W ramach tego projektu wyjechałam do Exeter w Wielkiej Brytanii, żeby uzyskać nowe umiejętności językowe oraz podzielić się swoim zawodowym doświadczeniem z nauczycielami z całej Europy. Temat kursu brzmiał: „Techniki dramy na lekcji języka angielskiego” („Drama Techniques for the English Language

Classroom?"). Uczestnikami byli nauczyciele z Francji, Hiszpanii, Niemiec, Włoch, Turcji oraz Polski.

Głównym celem kursu było zapoznanie uczestników z metodą nauki języka angielskiego poprzez dramę. Wszystkie warsztaty i zajęcia prowadzili doświadczeni trenerzy: Richard Clark, Selina Jones oraz Sophie Larkin. Zastosowano różnorodne metody nauczania: nauczanie w grupie, praca w grupach, warsztaty, praca nad scenariuszami przedstawień oraz wspólne wystawienie przedstawienia teatralnego. Podczas kursu dowiedziałam się, że drama pozwala pracować z uczniami w każdej grupie wiekowej i o różnym poziomie opanowania języka. Można zajmować się różnymi obszarami językowymi: gramatyką, słownictwem, konwersacją, historią i tradycją nauczanego języka. Drama angażuje uczniów w proces komunikacyjny, stwarza możliwość udziału w lekcji zarówno uczniom zdolnym, jak i uczniom słabszym. Nauczyłam się pisać krótkie scenariusze przedstawień w języku angielskim oraz prowadzić lekcje z elementami dramy. Każdy z uczestników kursu przeprowadził 10-minutową lekcję, szczegółowo ocenianą przez trenera-metodyka Richarda Clarka.

Wymiana różnych metod pracy na lekcjach języka angielskiego, popularnych w różnych krajach europejskich, była dodatkową zaletą projektu. Wszyscy uczestnicy kursu przygotowali przykładowe przedstawienie teatralne dla innych uczestników różnych kursów IPC Exeter. Była to *A melodrama – Innocence triumphs over Devil*, w której zagrałam główną rolę Gwendolyn.

Poznałam również okolice miasta Exeter. Wzięłam udział w wycieczkach fakultatywnych do Dartmoor National Park. Ozdobę wzgórz Dartmoor stanowiły niewysokie skały oraz stada owiec. Tintagel, Boscastle, Totnes i Dartmouth pozostawiły trwałe ślady w mojej pamięci. Nigdy nie zapomnę tradycyjnej angielskiej pogody: to błysnie słońce, to – za chwilę – spadnie deszcz.

W weekend zorganizowano wycieczkę do Londynu. Zwiedzając miasto, mogłam porównać nacechowaną spokojem brytyjską kulturę w Exeter i wyraźnie widoczną, niezapomnianą wielokulturowość na ulicach zatłoczonej stolicy.

Oksana Rolya

Wyzwania i możliwości w nauczaniu o Zagładzie Żydów

W okresie od 23. 09. – 28. 09. 2012 roku p. Małgorzata Kozłowska uczestniczyła w międzynarodowej konferencji dla nauczycieli historii w Berlinie „Wyzwania i możliwości w nauczaniu o Zagładzie Żydów („Herausforderungen und Möglichkeiten im Unterricht über die Shoah“). Organizatorem było Miejsce Pamięci i Edukacji Historycznej Dom Konferencji w Wannsee w Berlinie (Gedenk- und Bildungsstätte Haus der Wannsee-Konferenz in Berlin).

Miejsce konferencji to jeden z symboli Holocaustu, położona nad malowniczym jeziorem, wybudowana w roku 1915 przez fabrykanta Ernsta Marliera willa. W latach 1941–1945 służyła jako hotel i ośrodek konferencyjny SS. Tutaj, 20 stycznia 1942 roku, odbyła się robocza narada piętnastu wysokich rangą funkcjonariuszy SS, NSDAP oraz przedstawicieli licznych ministerstw, na której zapadło postanowienie o tzw. ostatecznym rozwiązaniu kwestii żydowskiej. To protokołowane przez Adolfa Eichmanna spotkanie przeszło do historii jako osławiona „Konferencja w Wannsee”, która zapoczątkowała zagładę europejskich Żydów. Głównym celem konferencji było podzielenie się doświadczeniami w przybliżaniu młodzieży tematyki związanej z polityką nazistów, antysemityzmem, Holocaustem, rolą sprawców i świadków Zagłady. W trakcie sesji naukowych nauczyciele oraz pracownicy naukowemu Domu

Konferencji w Wannsee mogli wymienić cenne uwagi i merytoryczną wiedzę z zakresu nauczania o Zagładzie Żydów. W programie konferencji znalazły się m.in. seminaria, warsztaty oraz zwiedzanie muzeów i miejsc pamięci w Berlinie. Te metody pracy dały nam, nauczycielom, nowe instrumenty dydaktyczne do pracy z młodzieżą.

Maria Jaroszevska, Małgorzata Kozłowska

„Młodzież w działaniu”. Szkolenie w Berlinie

W dniach 4. 11. 2012 – 11. 11. 2012 wraz z grupą nauczycieli warszawskich szkół ponadgimnazjalnych p. Tetyana Stets wzięła udział w szkoleniu, które odbyło się w Berlinie w ramach unijnego projektu „Młodzież w działaniu” („Training and Networking Projects”). Szkolenie zorganizował Uniwersytet Humboldta i organizacja TandemBQG, wspierająca młodzież niemiecką w zakładaniu własnej działalności gospodarczej.

Na szkolenie złożyły się konferencje, seminaria i warsztaty poświęcone procesowi inkluzji, zmianom w niemieckim systemie edukacji i przygotowaniu młodzieży do podejmowania pracy zawodowej. Szkolenie miało charakter międzynarodowy. Uczestniczyli w nim nauczyciele z Austrii, Belgii, Francji, Niemiec, Szwajcarii oraz profesorowie z Uniwersytetu Humboldta w Berlinie, a także z uniwersytetów w Wiedniu i Zurychu. Językiem roboczym był język angielski, ale, pracując w grupach, posługiwano się także językiem niemieckim i francuskim.

Inkluzja, jako temat przewodni szkolenia, to proces polegający na włączeniu uczniów niepełnosprawnych oraz uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi do społeczności osób „normalnie funkcjonujących” poprzez przystosowanie otoczenia (szkoły, przedsiębiorstwa) do wspólnego działania w nim na równych prawach wyżej

wymienionych uczniów z uczniami pełnosprawnymi (inkluzja), a nie jedynie obok siebie (integracja).

Organizatorzy szkolenia, promując swój projekt, zachęcali uczestników szkolenia do wprowadzania i stosowania formuły „inclusive” w systemach edukacyjnych państw, w których pracują. Problemy, które pojawiły się w trakcie debat i prezentacji, zostały zapisane przez organizatorów jako wnioski pokonferencyjne. Staną się one przedmiotem analizy, wymiany doświadczeń na kolejnych międzynarodowych spotkaniach.

Tetyana Steys

Projekt Leonardo da Vinci: Partnerships. Care for Vet

Projekt trwał trzy lata. Uczestniczyli w nim przedstawiciele Finlandii, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Szwecji, Turcji, Wielkiej Brytanii, Polski. Celem projektu było porównanie systemów bezpieczeństwa w szkołach zawodowych oraz nauczenie się działania w sytuacjach kryzysowych i podczas zagrożenia.

W listopadzie 2011 roku odbyło się pierwsze spotkanie w Warszawie. Przedstawiciele każdego z krajów pokazali prezentacje o szkolnych systemach bezpieczeństwa. Odbyła się dyskusja, podczas której wyeksponowano podobieństwa i różnice w szkolnych systemach bezpieczeństwa krajów europejskich. Uczestnicy projektu opracowali schematy dalszej pracy nad wspólnym produktem: tabelą sytuacji kryzysowych oraz interwencji. W ramach zadań projektowych odwiedzono Szkołę Gastronomiczną przy ul. Poznańskiej w Warszawie i zapoznano się z działającym w niej system bezpieczeństwa. Hospitowano lekcje oraz obejrzano prezentację o międzynarodowych sukcesach szkoły. Ponadto zwiedzono Muzeum Chopina, Centrum Nauki Kopernik i Stare Miasto.

W maju 2012 roku odbyło się drugie spotkanie w Walencji. Wszyscy uczestnicy przygotowali tabele z przykładami różnych sytuacji kryzysowych. W ciągu trzydniowego spotkania szczegółowo analizowano wszystkie przykłady. Mieliśmy również okazję brać udział w wycieczkach zorganizowanych przez uczniów szkoły turystycznej w Mislacie, która jest najlepszym przykładem funkcjonowania systemu bezpieczeństwa w Hiszpanii. Uczestniczyliśmy w konferencji i w warsztatach z psychologiem na temat sytuacji stwarzających problemy w szkołach zawodowych. Organizatorzy – oprócz zadań projektowych – przybliżyli uczestnikom również kulturę hiszpańską poprzez zwiedzanie Centrum Nauki w Walencji oraz miejsc historycznych.

W listopadzie 2012 roku odbyło się trzecie spotkanie w Londynie. Główny cel tego spotkania to omówienie pracy zespołu psychologów Hackney College. Wyjaśniono nam, na czym polega stosowany przez nich system bezpieczeństwa i jakie doświadczenia mają w tej dziedzinie. Zaplanowano także dalsze działania w celu przygotowania podsumowującej konferencji w Berlinie, w maju 2013.

Projekt wzbogacił moją wiedzę na temat systemów bezpieczeństwa w szkołach zawodowych różnych krajów. Pozwolił mi również rozszerzyć wiedzę na temat różnych systemów edukacyjnych oraz zasad ich funkcjonowania. Dzięki uczestnictwu w projekcie poznałam inne kultury oraz miejscowe zwyczaje.

Oksana Rolya

Leonardo da Vinci: Care and Guidance Systems – Violence Prevention and Crisis Intervention in VET

W dniach 26. 05. – 29. 05. 2013 odbyło się w Berlinie spotkanie podsumowujące projekt realizowany w ramach programu Leonardo da Vinci „Care and Guidance Systems –

Violence Prevention and Crisis Intervention in VET”. Naszą szkołę reprezentowały p. Beata Bogusz i p. Anna Małachowska. Projekt dotyczył systemów bezpieczeństwa oraz procedur działania zespołów interwencji kryzysowej w szkołach o charakterze zawodowym. Zakładał udział w nim pracowników tychże szkół oraz instytucji zarządzających oświatą. W projekt – oprócz Polski – zaangażowanych było siedem państw: Wielka Brytania, Finlandia, Hiszpania, Królestwo Niderlandów, Szwecja oraz Turcja.

Spotkanie trwało trzy dni. Rozpoczęło się 27 maja od prezentacji systemu edukacji w Niemczech, ze szczególnym uwzględnieniem specyfiki Berlina. Omówione zostały przykładowe rozwiązania stosowane w szkolnictwie zawodowym wobec uczniów z tzw. trudnych środowisk społecznych oraz uczniów zagrożonych trwałym przerwaniem nauki. Następnie uczestnicy projektu odwiedzili ośrodek kształcenia zawodowego Hans-Böckler-Schule i wzięli udział w dyskusji na temat interwencji kryzysowej oraz systemów bezpieczeństwa wdrożonych w goszczącej nas szkole. Po południu zwiedzano uznawaną za najtrudniejszą środowiskowo dzielnicę Berlina – Kreuzberg. Zwieńczeniem pracowitego, pełnego wrażeń dnia była uroczysta kolacja podczas rejsu statkiem po rzece Sprewie.

Drugi dzień rozpoczął się od wizyty w zespole szkół gastronomicznych Brillat-Savarin-Schule, gdzie odbyły się warsztaty. Pracowano w zespołach i analizowano konkretne przypadki. Starano się znaleźć rozwiązania wskazanych sytuacji konfliktowych bądź kryzysowych. Ocenie poddany został system bezpieczeństwa wdrożony w Brillat-Savarin-Schule. Bardzo ciekawym punktem warsztatów okazało się porównanie procedur, mających zastosowanie w sytuacjach kryzysowych i konfliktowych w poszczególnych państwach partnerskich.

29 maja w siedzibie przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Niemczech odbyła się konferencja

międzynarodowa podsumowująca i zamykająca projekt. Po oficjalnym powitaniu gości przez przedstawiciela Komisji Europejskiej, z wykładem na temat sytuacji kryzysowych postrzeganych przez pryzmat naukowych badań i analiz, wystąpiła prof. dr Barbara Juen z Uniwersytetu w Innsbrucku. Następnie przedstawiciele poszczególnych zespołów partnerskich w swoich prezentacjach zapoznali słuchaczy z praktycznymi, aczkolwiek niekiedy niekonwencjonalnymi działaniami, mającymi na celu zapobieganie sytuacjom kryzysowym i konfliktowym w placówkach oświatowych. Niezwykle interesującym wydał się nam wykład dr. Franka J. Robertza z Instytutu Zapobiegania Przemocy i Kryminologii Stosowanej (Institut für Gewaltprävention und angewandte Kriminologie) w Berlinie na temat najpoważniejszych przypadków użycia przemocy w niemieckich szkołach, takich jak: strzelaniny czy akty terrorystyczne. Podobną tematykę poruszył w swoim wystąpieniu Jörg Dessin, przedstawiciel policji w Berlinie, prezentując koncepcję prewencyjną niemieckiej policji w odniesieniu do zagrożenia spowodowanego użyciem broni bądź wynikającego z innych sytuacji kryzysowych o masowym zasięgu na terenie szkoły. Konferencji towarzyszyły akcenty artystyczne – krótki koncert kwartetu szkoły muzycznej oraz występ studentów państwowej szkoły baletowej.

Anna Małachowska, Beata Bogusz

**Projekt Leonardo da Vinci IVT Mobility:
Praktyki w Hiszpanii – pierwszy krok do europejskiej
kariery zawodowej.
Realizacja projektu od 05. 12. 2012 do 05. 12. 2013**

W projekcie uczestniczyli uczniowie klas o kierunkach: technik hotelarstwa i technik obsługi turystycznej, którzy odbywali praktyki w hotelach 4- i 5-gwiazdkowych oraz w biurach turystycznych w Walencji od 26. 05. 2013 do

22. 06. 2013 roku, poznając stanowiska pracy adekwatne do ich profilu kształcenia.

W trakcie praktyk mieli możliwość doskonalenia umiejętności posługiwania się językiem obcym. Doświadczenie partnera, przygotowanie kulturowo-językowe i opieka wykwalifikowanych fachowców zapewniły młodzieży wysoki poziom kształcenia i pozwoliły na uzyskanie dokumentu Europass Mobilność oraz międzynarodowego certyfikatu w ramach programu ECVET.

W trakcie realizacji projektu uczestnicy zdobyli nowe umiejętności zawodowe oraz doświadczenie w branży hotelarsko-turystycznej. Podnieśli swoje kwalifikacje zawodowe. Ponadto poszerzyli umiejętność posługiwania się językiem angielskim zawodowym i opanowali podstawy języka hiszpańskiego (ten język nie jest nauczany w naszej szkole). Po odbyciu praktyk uczniowie będą mogli znaleźć atrakcyjną pracę. Usamodzielniając się i zyskując pewność siebie, zaczęli inaczej patrzeć na świat.

Dla wielu to kolejny krok do dalszego kształcenia poza granicami Polski. Praca i funkcjonowanie w innym środowisku wykształciły poczucie przynależności do Wspólnoty Europejskiej, tolerancji i otwartości na inne kultury, zwiększyły mobilność. Niektórzy uczniowie dostali propozycje pracy podczas wakacji. Uważam to za duży sukces w wejściu na międzynarodowy rynek pracy.

Podczas pobytu w Hiszpanii poznawaliśmy również kulturę tego kraju. Na miejscu, staraniem partnera, kontynuowano rozpoczęty w Warszawie kurs języka hiszpańskiego. Zorganizowano wycieczki kulturowe, m.in. na pokaz flamenco, do Bioparku (rodzaj zoo, gdzie znajdują się zwierzęta z Afryki), do Oceanarium na pokaz delfinów, do La Huerta Valenciana (wieś hiszpańska z jej tradycjami i obyczajami).

Podczas realizacji projektu uczniowie mogli nie tylko zdobyć nowe umiejętności zawodowe, ale również wtopić się w hiszpańską kulturę.

Oksana Rolya

WSPOMNIENIA O SZKOLE

Całe życie w jednej szkole

Od zawsze chciałam być nauczycielem – i tak się stało. Po ukończeniu studiów polonistycznych na Uniwersytecie Warszawskim, 5 stycznia 1967 roku rozpoczęłam pracę w ZSZ przy ul. Odrowąża. Na przestrzeni lat zmieniała się nazwa szkoły, przybyło Liceum Zawodowe, Ekonomiczne, Technikum, Liceum Ogólnokształcące. Zmieniali się uczniowie, kolejne roczniki odchodziły z maturą, zmieniali się nauczyciele... a ja wciąż trwam w tej jedynej, w mojej karierze nauczycielskiej, szkole.

Zaczęłam uczyć nietypowo – w styczniu i na początku w dziewięciu klasach pierwszych! Ucząc dorosłych w mojej klasie wychowawczej, byłam najmłodsza! Poradziłam sobie. Oprócz realizacji programu języka polskiego spełniałam się również na zajęciach pozalekcyjnych. Prowadziłam przez 15 lat Koło Miłośników Warszawy – uczyłam patriotyzmu podczas wycieczek, spotkań z ciekawymi ludźmi. Wciąż wspominam czas intensywnej pracy z klasami wychowawczymi. Przeżywałam ich matury – sukcesy i niepowodzenia. Cieszyłam się, gdy chwalili się swoimi osiągnięciami na studiach.

Nawet nie wiem, kiedy zaczęłam uczyć drugie pokolenie: dzieci moich uczniów! Praca w szkole czyni człowieka młodym duchem. Tak jest w moim przypadku. Wciąż jestem ciekawa świata i drugiego człowieka.

„Całe życie jest szkołą” – powiedział Jan Ámos Komenský. TO PRAWDA!

Teresa Góra

Warszawa, styczeń 2013

Kilka słów o teleinformatyce

Moim pierwszym zadaniem, jakie mi powierzono w szkole mieszczącej się przy ul. Odrowąża 75, było stworzenie pracowni komputerowej. W tej pracowni podjąłem pracę nauczyciela od września 1992 roku i kontynuuję do dziś.

Do 1992 roku szkoła posiadała dwa komputery. Jeden stał w harcówce i odbywały się przy nim zajęcia koła zainteresowań. Drugi stał w księgowości i był potrzebny do komunikowania się z kuratorium. Taki był początek zaplecza teleinformatycznego w Zespole Szkół im. Piotra Wysockiego.

We wrześniu 1992 roku wyposażono i uruchomiono pracownię komputerową w sali 315, która powstała z połączenia harcówki i gabinetu 314. Osiem komputerów klasy IBM PC AT z monitorami mono rozpoczęło pracę na rzecz uczniów. Przez dwa lata odbywały się lekcje, zajęcia koła zainteresowań, kursy. W 1995 roku okazało się, że potrzeby są większe. Z tego powodu wyremontowano i wyposażono salę komputerową 213. Zakupiono osiem komputerów IBM PC 386 Sx z monitorami mono oraz drukarkę laserową. Zajęcia odbywały się w dwóch pracowniach bez sieci komputerowej dla wszystkich uczniów szkoły.

We wrześniu 1997 roku pracownie 213 i 314 przeniesiono na pierwsze piętro. W salach 114, 115 i umieszczonym między nimi zapleczu ulokowało się „serce” informatyczne naszej szkoły.

Następnym wielkim krokiem był zakup serwera oraz montaż sieci logicznej w budynku. Rozpoczęła się era Internetu. Pierwsze łącze modemowe po miesiącu zostało wymienione na łącze stałe 1 Mb. Szkolne komputery w pracowniach oraz komputery administracji połączono z Internetem. Zakupiono nowoczesny laptop, projektor i ekran, aby na 40-lecie szkoły godnie się zaprezentować.

Od 2000 roku wielokrotnie staraliśmy się o dostawę sprzętu komputerowego w ramach ministerialnego programu

„Pracownia SBS w każdej szkole”. Przez wiele lat nasze wnioski odrzucano. Dlatego sprzęt komputerowy w latach 2000–2007 wymieniano tylko dwukrotnie. W ramach rozwoju infrastruktury uruchomiono w 2006 roku pracownię komputerową 112. W 2007 roku rozbudowano pracownię 115 tak, że można było wstawić do niej 20 komputerów.

Po wielu latach oczekiwania w 2007 i 2008 roku otrzymaliśmy pracownię SBS oraz centrum multimedialne do biblioteki. Dostarczono 45 najnowocześniejszych komputerów oraz dwa serwery. Pozwoliło to na wyposażenie trzech pracowni: 112, 115 oraz centrum multimedialnego w pracowni 114 i centrum informacyjnego w szkolnej bibliotece.

Uwolnione środki finansowe szkoły przeznaczyliśmy na zakup komputerów do administracji, na biurka nauczycieli, laptopów oraz tablic interaktywnych z projektorami i nagłośnieniem do sal lekcyjnych. Obecnie każdy nauczyciel korzysta z komputera na lekcji, a wszyscy, którzy zgłosili chęć, pracują na lekcji z tablicami interaktywnymi.

Rok 2012 to skok w interaktywną chmurę. Szkoła od maja 2012 dysponuje wirtualnym serwerem, który pozwala pracować uprawnionym osobom zdalnie. Pracę mogą wykonywać użytkownicy w dowolnym miejscu na Ziemi, a zapisane zostaną w szkole na ich osobistym koncie. W sali 112 wymieniono komputery na tak zaawansowane technicznie, że można tworzyć grafikę 3D i animacje w czasie rzeczywistym.

Przez lata pracy, dzięki wkładowi finansowemu rodziców, zaangażowaniu dyrektorów, działaniu nauczycieli informatyki, którzy przewinęli się przez sale 112, 114, 115, 213, 315, szkoła może pochwalić się świetnym sprzętem komputerowym, pozwalającym na tworzenie grafiki 3D, nowoczesnym informatycznym zapleczem administracyjnym, profesjonalną techniką informatyczną, stosowaną na wszystkich lekcjach. Zmieniały się kierunki kształcenia, zmieniali się nauczyciele informatyki, a pracownię

komputerowe rosły. Szkoła wspaniale odnalazła się w XXI wieku.

Tomasz Górecki

Po dziesięciu latach

W Zespole Szkół im. Piotra Wysockiego w Warszawie jestem zatrudniona od 2003 roku, zatem w tym roku mija okrągła, dziesiąta rocznica mojej pracy w tej placówce oświatowej. Z sentymentem wspominam pierwsze chwile w niej spędzone, kiedy poznawałam nowe koleżanki i kolegów. Zostałam przez nich oraz przez dyrekcję szkoły przyjęta bardzo ciepło. Nowe środowisko okazało mi wiele życzliwości i służyło pomocą, gdy podejmowałam obowiązki nauczycielskie.

Przez dziesięć lat pracy wiele się w szkole zmieniło – oczywiście na lepsze. Przeprowadzono gruntowny remont pomieszczeń, doposażono sale lekcyjne w wiele nowoczesnych pomocy naukowych i technicznych, m.in. tablice interaktywne, komputery, telewizory wraz z odtwarzaczami DVD itd. W tym czasie zmienił się także skład grona pedagogicznego, jednak większość z nas nadal w szkole pracuje.

Podczas mojej pracy w szkole odbyło się wiele ciekawych imprez o charakterze artystycznym i naukowym z udziałem naszej młodzieży (konkursy, wyjazdy integracyjne itp.). Ponadto przeprowadzono wiele imprez integracyjnych dla grona pedagogicznego. Ze szczególnym sentymentem wspominam wycieczki organizowane dla nauczycieli i pracowników naszej szkoły przez p. dyrektor Jolantę Malinowską-Bednarską, zarówno po pięknych zakątkach Polski, jak i Europy.

Tetyana Stets

Warszawa, 4. 06. 2013

Refleksja o szkole

Jako nauczyciel przedmiotów zawodowych swoją przygodę w Zespole Szkół im. Piotra Wysockiego rozpoczęłam rok temu (2011/2012). W murach tej szkoły dzieje się wiele. Są organizowane liczne konkursy o różnorodnej tematyce, wycieczki przedmiotowe oraz spotkania z ciekawymi ludźmi. Nasza młodzież może poszerzać swoje zainteresowania poprzez udział m.in. w lekcjach otwartych i kołach naukowych. Dyrekcja Technikum Nr 11 zapewnia praktyki, które odbywają się w najlepszych renomowanych firmach.

Zespół Szkół im. Piotra Wysockiego to nie tylko budynek i jego bogata historia, ale także wspólnota dyrektora, nauczycieli, uczniów i pracowników administracji. Dla nich – oprócz przekazywania i zdobywania wiedzy, otwartości na nowe idee, kształtowania postaw społecznych – liczy się drugi Człowiek.

Aneta Kądziała

Ze szkolnych lat

Jestem absolwentem Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego w Warszawie. W 1990 roku rozpocząłem naukę w Technikum Mechaniczno-Elektrycznym na podbudowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej wchodzącej w skład wspomnianego zespołu szkół. Po trzech latach zdałem maturę oraz uzyskałem tytuł technika elektryka. Moją wychowawczynią była p. Maria Jaroszevska, którą wspominam jako osobę ciepłą, otwartą i mającą zawsze dla nas czas.

Obecnie jestem po 40-tce, siwy włos pojawił się na skroniach. Pomimo upływu czasu z przyjemnością powracam do chwil, kiedy chodziłem do szkoły i aktywnie uczestniczyłem w jej życiu. Doskonale pamiętam, że nasza

klasa była bardzo zżyta, bardzo się lubiliśmy. Jeśli ktoś z nas miał problemy z nauką, to zawsze znalazła się pomocna dłoń.

Byliśmy bardzo zgraną klasą, bo nasza wychowawczyni dbała o to, abyśmy się dobrze czuli w swoim towarzystwie i po latach miło wspominali czas wspólnej nauki. Moja wychowawczyni nadal pracuje w tej szkole.

Mając ponad dwadzieścia lat, ożeniłem się z moją wspaniałą żoną, Anią. Dzielimy życie rodzinne od 18 lat, a znamy się ponad 23 lata. Nasza rodzina powiększyła się i mamy dwóch wspaniałych synów: Oskara i Kacpra.

Oskar po ukończeniu szkoły podstawowej przy ul. Hieronima 2 uczęszczał do Gimnazjum Nr 145 przy ul. Krasiczyńskiej 4. Nie mieliśmy żadnego kłopotu podczas wyboru szkoły ponadgimnazjalnej. Oskar jako szkołę pierwszego wyboru wybrał właśnie tę, do której uczęszczałem. Byliśmy zadowoleni. Wspólnie z synem załatwiliśmy formalności związane z przyjęciem do szkoły. Nasz syn dostał się od razu i uczy się w klasie I c o profilu eksploatacja portów i terminali. Jego wychowawczynią jest p. Ewa Adamek.

Jako rodzice staramy się angażować w szkolne życie naszych synów. Niejednokrotnie im pomagamy, np. w zbieraniu plastikowych nakrętek oraz etykietek od herbaty Lipton. W pierwszej turze Oskar przyniósł ponad 300 nakrętek. Podobną ilość mamy już przygotowaną na drugi semestr, ponieważ w akcji dobroczynnej na ważny cel (wózek za nakrętki dla chorego dziecka) chce uczestniczyć cała nasza rodzina. Jesteśmy zadowoleni, że syn uczęszcza do szkoły, którą ukończyłem.

Piotr Barbanell

Fragment Kroniki 5 klasy Technikum Mechaniczno-Elektrycznego z lat 1991–1996

Kronika ta i wspomnienie to wszystko, co po nas pozostało. Został tu fragment naszego życia, które dojrzewało w tych murach.

Kiedy zaczynaliśmy naukę w „Oxfordzie”, mieliśmy zaledwie 15 lat, wszyscy byliśmy wystraszeni i zagubieni. Zupełna pustka – nie potrafiliśmy wyobrazić sobie naszego życia tutaj. Obce twarze społeczności szkolnej, dużo ludzi, trudności w odnalezieniu odpowiedniej sali, ciągła bieganina i rozterki, czy sobie poradzimy.

Pierwsze lekcje były przepelnione ciszą, a każdy z nas próbował sobie wyobrazić, ogarnąć myślą to, co będzie. Po kilku dniach zaczęły się kształtować pierwsze nieśmiałe znajomości. W dużym stopniu przyczyniły się do ich nawiązania wspólne wyjścia z klasą poza szkołę. Wycieczki na pobliski cmentarz, opieka nad żołnierskimi mogiłami, poznawanie historii szkoły a także godziny wychowawcze, podczas których pod doświadczonym okiem naszej wychowawczyni, p. Teresy Góry, mogliśmy swobodnie wypowiadać własne sądy... Wszystko to sprawiło, że poczuliśmy się w szkole lepiej.

P. Teresa Góra stała się symbolem wielkiego uczucia i troski o nas. Nie wiem, czy spotkamy w swoim dorosłym życiu drugiego takiego człowieka.

Bardzo dobrze pamiętamy lekcje matematyki z prof. Hanną Broniarek, której nie zapomnimy do końca życia. Bardzo wymagająca, a – jak wiadomo – młody człowiek nie lubi, kiedy się od niego wymaga... Po roku nauczyliśmy się rozumieć psychikę nauczycieli, potrafiliśmy wczuć się w ich zamiary, poznaliśmy ich oczekiwania i w miarę możliwości staraliśmy się im sprostać.

Rankiem, przed lekcjami, częstym widokiem był moment odpisywania prac domowych. Dziś możemy mówić o

tym otwarciem, chociaż wiemy, że postępując w ten sposób nie byliśmy w porządku. To wydarzenie też umacniało między nami więź. Tworzyliśmy rodzinę, pomagając sobie nawzajem.

Szło nam coraz lepiej. Razem cieszyliśmy się z naszych osiągnięć i sukcesów – tych dużych i zupełnie malutkich. Zaczynaliśmy funkcjonować jako całość, składająca się z wielu elementów, do których przylgnęły różne ksywy i przezwiska.

Kolejne lata upływały coraz szybciej. Ledwie rozpoczęliśmy naukę, a już byliśmy na półmetku. Okazało się, że dobrze znamy naszą szkołę. Półmetek uczeliśmy zorganizowaniem „połowinek”, które stały się tradycją szkoły. Uroczystość ta kojarzy się z momentem przepłynięcia równika przez statek i jego marynarzy. Statkiem była szkoła, a my marynarzami, przed którymi jeszcze daleka droga do końca podróży.

Nauki było coraz więcej, szczególnie z przedmiotów zawodowych. Czasem mieliśmy duże zaległości, duże kłopoty i ... oczywiście obwinialiśmy o to nauczycieli. Niektórzy z nich stali się bestiami w naszych oczach, ale trwało to tylko do momentu, kiedy mieliśmy pewność, że zdamy do następnej klasy.

Najlepiej zapamiętaliśmy prof. Andrzeja Drozda – wiecznego optymistę, ale bardzo wymagającego, i prof. Mariana Chudzika ze swoim przedwojennym charakterem i uwagami dotyczącymi zachowania i porządku. Niepowtarzalny charakter prezentował nieżyjący już, znakomity fachowiec „od prądu”, prof. Emilian Waclawik. Chciał nauczyć nas, „żebyśmy nie robili w życiu chały”. Jego słowa na zawsze pozostaną w naszej pamięci, ponieważ są słowami mądrymi.

Naukę w szkole zakończyliśmy egzaminem maturalnym. Kiedy po ogłoszeniu wyników siedzieliśmy w komplecie na boisku, było tak dziwnie cicho. Wymienialiśmy

adresy. Pomyśleliśmy, że już nigdy nie zasiądziemy w tej szkole, w naszej sali... razem.

Paweł Zelman

Fragment Kroniki 4 klasy Liceum Ekonomicznego 1992–1996

Odezwa

**do: belfrów, psorów, psorek, nauczycieli,
nauczycielek, katechetów, katechetek, dyrektorów i
innych ważnych edukatorów**

Ludzie! Pomyślcie: przecież dla was i dla nas to taka sama udręka; wy też kujecie po nocach i wstajecie tak, żeby zdążyć przed pierwszym dzwonkiem. Wam też lekcje wloką się w nieskończoność, a przerwy nie wystarczają nawet na pół szklanki zimnej herbaty. Wy też gapicie się w okno z myślą – jakby się tu wcześniej zerwać do domu, do dzieci, do kruchty, do knajpy... Można powiedzieć więc, że interesy nasze rozbieżne raczej nie są. Praca nauczyciela jest robotą taką samą jak każda inna, tyle że gorzej od innych płatną. – My zaś mamy poważniejsze niż szkoła sprawy na głowie, bo to w końcu młodość! młodość!

Zresztą już nawet wieszcz apelował: „Młodości! ty nad poziomy wylatuj [...]” I my tak właśnie chcielibyśmy sobie w tym roku troszeczkę odlecieć. I żeby nikt nam nie przeszkadzał. Przed nami i wami dziesięć miesięcy wspólnej męki. Po co nam to? Czy nie lepiej – pomalutku, spokojnie. Wy nie dręczycie nas, my się wam na lekcjach nie narzucamy. Wy potrzebujecie tygodnia – my przymykamy oko. W porządku, każdy ma prawo do wagarów. Nauczyciel też człowiek. My to szanujemy. Więcej luzu! Chcecie robić kartkówki? Prosimy bardzo, ale – tylko dla ochotników, przecież i wam się lepiej sprawdza, gdy nie ma błędów. Chcecie odpytywać, stawiać stopnie? Jasne – tylko, czemu

psuć sobie statystyki dwójami? Przecież i was minister rozlicza z wyników.

Bo, kochani, w szkole da się żyć. Serio. Grunt: nie wchodzić sobie w paradę. My wam, wy nam. I będzie dobrze.

Wycieczka na lotnisko w Modlinie

Kończąc gimnazjum, zastanawiałem się z rodzicami nad wyborem szkoły ponadgimnazjalnej. Zainteresował mnie nowy kierunek: technik eksploatacji portów i terminali w Technikum Nr 11 w Zespole Szkół im. Piotra Wysockiego przy ul. Odrowąża 75 w Warszawie. Złożyłem dokumenty do tej szkoły i oczekiwałem na wyniki rekrutacji. Okazało się, że zostałem przyjęty. 1 września 2012 roku rozpocząłem naukę w pierwszej klasie technikum. Nowa szkoła, nowe koleżanki i koledzy, nowe przedmioty (zawodowe) i pierwsze informacje o możliwościach zatrudnienia po skończeniu szkoły.

Dyrekcja Zespołu Szkół postanowiła przybliżyć nam zawód, który w przyszłości chcemy wykonywać. Już 10 października 2012 udaliśmy się całą klasą na wycieczkę do niedawno otwartego Mazowieckiego Portu Lotniczego w Modlinie. Przed wyjazdem otrzymaliśmy informacje, co wolno na wycieczce, a czego nie wolno – telefony komórkowe zostają w domu, nie bierzemy też żadnych metalowych i ostrych przedmiotów. Za to konieczna jest legitymacja szkolna. Tak przygotowani pojechaliśmy do Modlina pod opieką kierownika szkolenia praktycznego oraz nauczycielki przedmiotów zawodowych.

Krótką podróż, a na lotnisku miłe zaskoczenie: wita nas szef Biura Spraw Pracowniczych, p. Dariusz Wijas. Ma dla nas niespodziankę. Każdy dostaje identyfikator. Od razu poczuliśmy się prawie jak pracownicy portu lotniczego. Teraz

możliśmy przekroczyć strefę zamkniętą dla pasażerów i zobaczyć pracę obsługi lotniska.

Zwiedzanie zaczęliśmy od sortowni bagażu. Poznaliśmy proces jego załadunku do samolotu. Choć maszyny ułatwiają pracę, w sortowni jest zatrudnionych wielu pracowników. Wszyscy mają „pełne ręce roboty”. W sortowni panuje hałas. To mniej przyjemna strona wykonywanej pracy.

Następny punkt wycieczki to wyjście na płytę lotniska. Tam poznaliśmy „marszalera” (ang. marshal) – jaskrawo ubranego pana, który naprowadza samoloty, używając tylko dwóch latarek. Przez chwilę mogliśmy się wczuć w jego niezwykle odpowiedzialne zajecie. Później spotkaliśmy się z ekipą strażaków, zajmujących się szeroko rozumianą ochroną lotniska. Zaprezentowali nam specjalistyczny sprzęt, np. wóz strażacki wyposażony w działko z przebijakiem i aplikatorem środka gaśniczego. Na szczęście nie mają zbyt często okazji do interwencji i wykorzystywania swego sprzętu. Jednak strażacy stale ćwiczą i doskonalą swoje umiejętności. Muszą być przecież sprawni w działaniu.

Kolejnym ważnym punktem wycieczki był dział sprzątający. Jego pracownicy dbają o czystość całego kompleksu lotniska, mając do dyspozycji imponującą ilość nowoczesnego sprzętu. Gdyby nie oni, lotnisko nie mogłoby funkcjonować.

Ostatnim, bardzo ważnym pracownikiem lotniska, którego poznaliśmy, był sokolnik. Zajmuje się on hodowlą i tresurą sokołów i jastrzębi. Ptaki te spełniają istotną rolę. To one polują na gołębie, które lubią koczować na lotnisku. Stanowią one zagrożenie dla bezpieczeństwa operacji lotniczych. Praca sokolnika jest z pewnością ciekawa. Jedyny jej minus to samotność. Sokolnikowi towarzystwa dotrzymują tylko ptaki.

Nasza trzygodzinna wycieczka do Portu Lotniczego w Modlinie była interesująca i pouczająca. Dzięki niej mogliśmy

się zorientować, jak w rzeczywistości wygląda praca na lotnisku. Umociliśmy się w przekonaniu, że wybraliśmy ciekawy i właściwy kierunek kształcenia.

Marcin Lichocki

ŻYCIE SZKOLNE NA WESOŁO

Smarkula

Rozpoczęłam pracę zawodową na zmianie wieczorowej. Oprócz godzin języka polskiego otrzymałam wychowawstwo klasy drugiej ZSZ, w której byłam... najmłodsza. Dorośli mężczyźni i ja młoda i poważna. Na lekcji wymagałam uwagi, zaangażowania a tu ... szepty, gadanie. „Panowie, proszę o spokój” – raz, drugi i trzeci. Zagroziłam, że kogoś wyproszę za drzwi – i nic, dalej to samo. Byłam konsekwentna. „Pan będzie uprzejmy wyjść za drzwi”. Najpierw niedowierzanie a potem, przechodząc obok mnie, mówi cicho, ale dobitnie: „Smarkula”.

Wycieczka w Tatry

Wyjazd w Tatry – 20 chłopców, dwie opiekunki: kierownik wycieczki, wychowawczyni Jolanta Malinowska-Bednarska, oraz Teresa Góra. Uczestnicy zachwyceni, nie mogą doczekać się pierwszej wycieczki. Zbiórka – wychodzimy i... na szlaku nie ma nikogo!? Wszyscy wdrapali się na skały. Widać tylko głowy...

Dopiero ostra reprimenda wychowawczyni i jeszcze jedna rozmowa, jak należy zachowywać się w górach, ostudziły gorące głowy uczestników tej wyprawy... Już do końca zachowywali się wzorowo. Ale mieli wyrzuty sumienia. Na koniec wycieczki – uroczyste podsumowanie. Nagle coś szczeka w pudełku!!! Wzorowi chłopcy wręczają prezent wychowawczyni na przeprosiny. To był malutki owczarek podhalański, a jaki będzie za rok? OLBRZYMI.

Ta trochę pechowa wyprawa w Tatry zakończyła się nerwowym poszukiwaniem biletów na pociąg powrotny do Warszawy. Na 5 minut przed odjazdem kupiono nowe

bilety... Tymczasem stare spokojnie leżały głęboko w torbie kierownika wycieczki.

Tak było! Ten wyjazd wspominamy z sentymentem.

Znowu jedziemy w Tatry

Prywatne góralskie kwatery, dobry standard. W jednym wypadku aż za dobry – łożo małżeńskie! Na wycieczce sami chłopcy, więc do tego pokoju przydzielamy dwóch. Nie chcą spać razem, chociaż olbrzymie łożo dzielimy na dwie części zrolowanymi kocami. „Nie będziemy razem spać!” Efekt ostateczny: jeden wylegiwał się w łożu, drugi spał na podłodze. Rano, ten z podłogi powiedział, że się wyspał!?

Wycieczka do Wiednia

Nocujemy w stolicy Słowacji, w Bratysławie, tuż koło granicy z Austrią. Hotel Robotniczy, dobre warunki, no i znowu łożo małżeńskie!!! Chłopcy się kładą nawet chętnie; zupełnie nie zauważyli, że koledzy zrobili im zdjęcie.

Afera, oburzenie tych, którzy się poświęcili... Co ciekawe, zdjęcie zginęło. Do dzisiaj nie wiadomo, co się z nim stało.

Teresa Góra

Stan wojenny

Po wprowadzeniu stanu wojennego nakazano przekazać na milicję broń. W pracowni historycznej znajdowały się zardzewiałe części karabinu. Dyrektor szkoły, mgr Zbigniew Chodnikiewicz, polecił Mieczysławowi R., pracownikowi obsługi, wykonanie tego zadania. Miał odwiedzić części karabinu na posterunek MO przy ul. św. Cyryla i Metodego. Z tego powodu bardzo się denerwował, bał się, czy

nie spotkają go nieprzyjemności w tramwaju. Milicjanci po obejrzeniu dostarczonych części, wyśmiali go. Powiedzieli wręcz, żeby je wsadził sobie w... I tak p. Mieczysław musiał wszystko przywieźć do szkoły.

Jachranka

Na pierwszą wyjazdową radę pedagogiczną pojechaliśmy nad Zalew Zegrzyński, do Jachranki. Zatrzymaliśmy się w Ośrodku Wczasowym dla nauczycieli. W planie było ognisko i zabawa, a następnego dnia rada podsumowująca rok szkolny 1996/97. Niestety, ośrodek nie dysponował miejscem na ognisko, ale jeden z instruktorów nauki zawodu z MPWiK zaprosił nas do siebie na działkę. Prowiant na ognisko mieliśmy własny, humory dopisywały, było bardzo przyjemnie. Po ognisku część osób wróciła do ośrodka, a część poszła jeszcze na spacer nad zalew. Jakie było ich zdziwienie, gdy okazało się, że o godz. 22.00 wszystkie wejścia na teren ośrodka były zamknięte. Droga powrotna wiodła przez płot. Na szczęście panowie pomogli swoim koleżankom. Niektóre z nich pierwszy raz przechodziły przez ogrodzenie.

Lwów

Podczas wycieczki do Lwowa, w wolnym czasie wszyscy robili zakupy, jak zwykle w takich okolicznościach spiesząc się. Nie bardzo już pamiętam, co chciałam kupić, ale pamiętam, że zwróciłam się o pomoc do Tatiany, koleżanki, która pochodzi z Ukrainy. A ona mi mówi: „Ale jak ja to powiem?” Odpowiadam: „Zwyczajnie, po ukraińsku”. W tym momencie obie zaczęłyśmy się śmiać. Tatiana już od wielu lat przebywa w Polsce i we Lwowie też mówiła po polsku.

Praga

Nocujemy w Jagniątkowie, w ośrodku, w którym organizujemy obozy integracyjne dla klas pierwszych. Wczesnym rankiem, po szybko zjedzonym śniadaniu, wsiadamy do autokaru. Niestety, pogoda jest nie najlepsza – pada deszcz. Wita nas przewodnik-pilot zaopatrzony w kijek-laskę z kawałkiem brązowego futerka. Na ten kijek mamy zwracać baczną uwagę, aby się nie zgubić w Pradze. Po drodze pogoda psuje się jeszcze bardziej. Na wysokości Harrachova pada śnieg, ale przewodnik pociesza, że w Pradze będzie słońce. Rzeczywiście ma rację. Praga wita nas słońcem. Zwiedzamy starówkę, oglądamy zmianę warty na Zamku Praskim, Żółtą Uliczkę i Most Karola. Wszystko – pomimo tłoku – w zawrotnym tempie, aby na godz. 12.00 zdążyć do staromiejskiego ratusza, na którego południowej wieży znajduje się astronomiczny zegar. Chcemy obserwować wychodzący z okienek korowód apostołów, Chrystusa i innych figurek. Ludzi tłum. Każdy stara się ustawić tak, żeby jak najlepiej widzieć zegar z wieżą.

Po obejrzeniu korowodu figurek spotykamy się w ustalonym miejscu. Wtedy okazuje się, że brakuje p. Tadeusza G. Nasza wycieczka rusza, by realizować następny punkt programu zwiedzania. Po drodze zostawiamy kolejne osoby po to, aby pomogły znaleźć „zgubę”, która nie ma telefonu komórkowego, więc nie można się z nią skontaktować. Żona zaginionego uczestnika wycieczki jest bardzo zdenerwowana. Mieliśmy jednak nadzieję, że wszystko skończy się pomyślnie. Nie myliliśmy się. Po kilku minutach p. Tadeusz G. zjawia się przed ratuszem, gdzie oczekuje go kilka osób wraz z p. dyrektorem Malinowską. Jesteśmy zadowoleni, że się odnalazł. On jednak próbuje się wytłumaczyć żonie i mówi: „Tereso, ja tylko zapatrzyłem się na tę laskę”.

Ślubowanie

W Dniu Edukacji Narodowej uczniowie klas pierwszych składają uroczyste ślubowanie, a gospodarze klas symbolicznie są pasowani przez p. Dyrektora na uczniów naszej szkoły. Uroczystość prowadzi zawsze p. Lechosław Zapart. On i wychowawcy klas pierwszych wcześniej otrzymują tekst ślubowania. Uczniowie poznają jego treść na lekcjach wychowawczych. Potem jeszcze krótka próba w sali gimnastycznej i wszyscy są przygotowani do ślubowania.

W tak uroczystej chwili dobrze jest mieć przy sobie tekst ślubowania. P. Zapart zawsze o tym pamiętał. Pewnego razu jednak zapomniał. Również nikt z wychowawców klas pierwszych nie wziął go ze sobą. Konsternacja. Jednak jest już za późno, aby biec po tekst. Trzeba improwizować. P. Leszek własnymi słowami wypowiedział tekst ślubowania, a uczniowie posłusznie za nim powtarzali. Dopiero po uroczystości, co odważniejsi powiedzieli: „Panie profesorze, ale tekst ślubowania został trochę zmieniony”.

Od tej pory na tej uroczystości są dwa egzemplarze tekstu: jeden ma ze sobą p. Zapart, drugi – na wszelki wypadek – ja, jako pracownik świetlicy.

Maria Jaroszevska

KALENDARIUM

- 1963 Powołanie Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Pracujących Nr 1 kształcącej z siedzibą w budynku szkoły podstawowej przy ul. Ratuszowej 13. Włączenie do szkoły wydziału dla pracujących z Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Pracujących z siedzibą w Warszawie, ul. Wysockiego 51.
- 1965 Przeniesienie Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 1 dla Pracujących do budynku przy ul. Odrowąza 75. Powołanie dziennej Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla młodzieży.
- 1968 Wprowadzenie do Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla młodzieży oddziałów Szkoły Przystosabiającej do zawodu. Powołanie Technikum Mechaniczno-Elektrycznego dla Pracujących (kierunki: elektromechanika, spawalnictwo).
Zmiana nazwy Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Pracujących Nr 1 na Zasadniczą Szkołę Zawodową Dostosowaną Nr 1.
- 1970 Powołanie Zasadniczej Szkoły dla Pracujących.
- 1971 Zmiana nazwy Technikum Mechaniczno-Elektrycznego dla Pracujących na Technikum Mechaniczno-Elektryczne dla Pracujących Nr 2.
- 1975 Powołanie Wydziału Średniego Studium Zawodowego przy Technikum Elektryczno-Mechanicznym dla Pracujących Nr 2.
Otwarcie Liceum Zawodowego Nr 24.
- 1976 Nawiązanie współpracy z Zakładem Szkolenia Zawodowego i Usług Socjalnych Zjednoczenia Gospodarki Mieszkaniowej oraz Miejskim Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji.

- 1977 Połączenie Zasadniczej Szkoły Doksztalczącej Nr 1 i Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Pracujących w Zasadniczą Szkołę Zawodową Nr 12.
Włączenie Zasadniczej Szkoły Zawodowej Doksztalczącej w Ząbkach do Zasadniczej Szkoły Zawodowej Nr 12.
Powołanie Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych Nr 2 w składzie: Technikum Mechaniczno-Elektryczne Nr 2 dla Pracujących, Średnie Studium Zawodowe nr 9, Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 12, Liceum Zawodowe Nr 24.
- 1978 Zawarcie porozumienia ze Zjednoczeniem Miejskich Przedsiębiorstw Inżynieryjnych, na mocy którego ZSZ zmieniła nazwę na Zasadniczą Szkołę Zawodową Przyzakładową Zjednoczenia Miejskich Przedsiębiorstw Inżynieryjnych.
- 1982 Powołanie Szkoły Przynasabiającej do Zawodu Nr 7.
- 1983 Zmiana nazwy z Zasadniczej Szkoły Zawodowej Przyzakładowej Zjednoczenia Miejskich Przedsiębiorstw Inżynieryjnych na Zakładową Szkołę Zawodową Przyzakładową Usług Komunalno-Socjalnych.
- 1986 Zamknięcie Średniego Studium Zawodowego Nr 9, Liceum Zawodowego Nr 24, likwidacja ZSZ Przyzakładowej PUKS i otwarcie ZSZ Nr 29.
- 1987 Utworzenie Rady Patronackiej Szkoły przez przedsiębiorstwa, dla których kształciliśmy uczniów (MPO, MPWiK, Przedsiębiorstwo Produkcji Pomocniczej Budownictwa Warszawa „Zaplecze”, Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia i Transportu Miejskiej Gospodarki Mieszkaniowej, SPEC).

- 1988 W skład Zespołu Szkół Mechaniczno-Elektrycznych Nr 2 weszło Technikum Elektryczne.
- 1991 Do zespołu weszło Technikum Mechaniczno-Elektryczne w składzie: Technikum pięcioletnie po szkole podstawowej i Technikum trzyletnie po ZSZ oraz Liceum Ekonomiczne.
- 1993 Zmiana nazwy szkoły na Zespół Szkół Zawodowych Nr 31, w którego skład wchodzi: Liceum Ekonomiczne Nr 11, Technikum Mechaniczno-Elektryczne, Technikum Mechaniczno-Elektryczne na podbudowie ZSZ oraz Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 29.
- 1998 Nadanie szkole imienia: Zespół Szkół Zawodowych Nr 31 im. Piotra Wysockiego (6. 06. 1998).
Powołanie CXIII Liceum Ogólnokształcącego i zmiana nazwy szkoły na Zespół Szkół im. Piotra Wysockiego (1. 09.1998).
- 1999 Powołanie Liceum Technicznego.
- 2002 Likwidacja ZSZ Nr 29; przekształcenie Liceum Technicznego w XVI Liceum Profilowane, przekształcenie Liceum Ekonomicznego Nr 11 w Technikum Nr 11.
- 2005 Likwidacja Technikum Mechaniczno-Elektrycznego.
- 2008 Powołanie Szkoły Policealnej Nr 44 i Szkoły Policealnej Nr 45 dla Dorosłych.
- 2013 Likwidacja Technikum Mechaniczno-Elektrycznego Nr 2 dla Pracujących, Szkoły Policealnej Nr 44 i CXIII Liceum Ogólnokształcącego.

Barbara Trzebińska

ANEKS

Nauczyciele w 50-leciu szkoły

(Na podstawie Rejestru Nauczycieli)

1. Ablamowicz Elżbieta	1994 – 1997
2. Adamek Ewa	2008 –
3. Banach Józefa	1996 – 1998
4. Balińska Anna	1995 – 1998
5. Bednarczyk Iwona	1993 – 2002
6. Belica Grażyna	1996 – 1998
7. Biczek Jacek	1993 – 1998
8. Błaż Katarzyna	1993 – 1998
9. Bogusz Beata	1997 –
10. Borowski Zygmunt	1965 – 1972
11. Broniarek Hanna	1985 – 1994
12. Buchman Lech	1987 – 1990
13. Budkiewicz Mieczysław	1969 – 1975
14. Bugajny Monika	1996 – 2000
15. Bujanowicz Katarzyna	1997 – 1999
16. Bujanowicz Maria	1996 – 1998
17. Burkacka Grażyna	1993 – 1996
18. Burzyńska Iwanka	1976 – 1983
19. Cabaj Ewa	2000 –
20. Cacko Ewa	1996 – 1999
21. Cielecka-Jasińska Beata	2009 –
22. Chmielewska Wiesława	1968 – 1974
23. Chodinow Igor	2001 –
24. Chodnikiewicz Zbigniew	1966 – 2001
25. Chojnacka Alicja	1968 – 1975
26. Chudzik Marian	1986 – 1996
27. Chybiński Jerzy	1992 – 1995
28. Chytrowska Elżbieta	1992 – 2011
29. Cichocki Jerzy	1986 – 1991
30. Cichowlas Ewa	1993 – 1995

31. Cacopulos Irma	1996 – 2003
32. Czaja Katarzyna	2012 –
33. Czapska Małgorzata	1996 – 1999
34. Czarnuszewicz Rafał	2000 – 2003
35. Czmur Małgorzata	1991 – 1995
36. Czyżewska Wanda	1987 – 1997
37. Dawidowicz Andrzej	1992 – 2007
38. Dąbrowski Paweł	2012 –
39. Dębowiak Hanna	1996 – 2008
40. Długosz Urszula	1995 – 2004
41. Doliński Jerzy	1994 – 1996
42. Domaradzki Tomasz	1997 – 2002
43. Dominowski Henryk	1997 – 2000
44. Drozd Andrzej	1990 – 2000
45. Dziemianowicz Sergiusz	1965 – 1976
46. Fabisiak Wioletta	2012 –
47. Figiel Róża	1995 –
48. Flasińska Elżbieta	1966 – 2002
49. Flasiński Stanisław	1967 – 1977
50. Gaczkowska Wioletta	1998 –
51. Gargol Monika	2011 –
52. Głębocki Krzysztof	1965 – 1982
53. Głowacki Wojciech	1968 – 1978
54. Góra Teresa	1967 – 2008
55. Górecki Tomasz	1992 –
56. Graf Anna	1977 – 1989
57. Grossmann Hieronim	1991 – 1997
58. Gruda Jadwiga	1993 – 2006
59. Grzybek Grażyna	1980 – 2004
60. Jadowska Irena	1974 – 2001
61. Jagodzińska Ewa	1963 – 2003
62. Jaroszevska Maria	1979 –
63. Jasiński Andrzej	1994 – 1997
64. Jaźwińska Anna	1999 – 2001
65. Jeremicz-Lopata Małgorzata	1986 – 1994

66. Jędrasik Ryszard	1984 – 1998
67. Jędrasik Teresa	1973 – 1996
68. Jędrzejczak Elżbieta	1999 – 2001
69. Juszek Ludwika	1975 – 1983
70. Kabot Marek	1989 – 1995
71. Kalinkiewicz Anna	1983 – 1994
72. Kalińska Jolanta	1995 – 2001
73. Kamińska Elżbieta	1974 – 1986
74. Kamut-Konopa Joanna	1996 –
75. Karpińska Janina	1971 – 1985
76. Karwowska Justyna	2009 –
77. Kasprzak Joanna	1999 – 2003
78. Kazmierczyk Joanna	1982 – 1986
79. Kądziała Aneta	2011 –
80. Klonowska Bożena	1998 – 2000
81. Kober Małgorzata	1995 – 1998
82. Kocher Barbara	1978 – 2003
83. Kocher Zygmunt	1981 – 2002
84. Komorowski Jan	1987 – 1991
85. Komosińska Dominika	2010 –
86. Konofalski Janusz	1993 – 1998
87. Koprowska Halina	1970 – 1975
88. Kosim Kazimierz	1970 – 1983
89. Kosowicz Jolanta	2008 – 2013
90. Kowalski Józef	1996 – 1999
91. Kozłowska Małgorzata	1997 –
92. Kozłowski Andrzej	1996 – 2002
93. Kromrych Wiesław	1996 – 2001
94. Kroszkiewicz Barbara	1997 – 2006
95. Kulczycka Ewa	1993 – 1996
96. Kurowska Ewa	1998 –
97. Kurowska Zofia	1977 – 1979
98. Laszczyk Grażyna	1981 – 1983
99. Lenarczyk Magdalena	1974 – 1984
100. Lewandowska Wanda	1984 – 1986

101. ks. Lewiński Bogdan	1997 – 2000
102. Licznarska Agnieszka	2000 – 2003
103. Lipiec Urszula	1993 – 2001
104. Lipska Katarzyna	2012 –
105. Litarowicz-Mamaj Grażyna	1974 – 1980
106. Łabiński Juliusz	1983 – 1988
107. Łagoszyn Agnieszka	1997 – 2007
108. Łoskot Brygida	2000 –
109. Macewicz-Wójciak Kamila	1997 –
110. Majewska Agata	2005 – 2008
111. Malinowska-Bednarska Jolanta	1983 –
112. Małachowska Anna	2005 –
113. Małyska Małgorzata	1999 – 2012
114. Markiewicz Marek	1968 – 1974
115. Marszałek Anna	1996 – 2001
116. Matela Anna	1999 – 2002
117. Matuszewski Tomasz	1973 – 1982
118. Matysiak Liliana	1978 – 1987
119. Mączyński Krzysztof	1970 – 1974
120. May Wojciech	2009 – 2011
121. Melich Zdzisław	2002 – 2007
122. Michasik-Śtepiak Dorota	1994 – 1997
123. Mierzejewski Waldemar	1992 – 2000
124. Misiun Piotr	1965 – 1983
125. Miszczuk Barbara	2009 –
126. Mońka Beata	1998 – 2001
127. Mouhobi Rachid	1996 – 1998
128. Mroczek Judyta	2003 – 2011
129. Mułak Urszula	1985 – 1989
130. Narożniak Izabella	1979 – 1982
131. Nawrocka Maria	1995 – 1999
132. Niewiadomska Wanda	1994 – 1997
133. Nowik Andrzej	1995 – 2001
134. Nożewska Halina	1964 – 1984
135. Obrębowska Helena	1972 – 1984

136. Obuchowicz Anna	1995 – 2000
137. Oleksiak Ilona	2001 – 2008
138. Olędzki Bogdan	1979 – 1980
139. Olszewski Artur	1993 – 1997
140. Opalka Tadeusz	1969 – 1978
141. Ostrowska Monika	1994 – 1996
142. Ostrowski Dariusz	1992 – 1994
143. Pacek Władysława	1993 – 2001
144. Pawłowska Magdalena	1994 – 1996
145. Pek Żaneta	2000 – 2002
146. Peszke Ludwika	1996 – 2001
147. Pęczak Lila	1999 – 2003
148. Pędzik Danuta	1998 –
149. Piasecka Kamila	2002 –
150. Pikiewicz Mieczysław	1966 – 1974
151. Pikiewicz Władysław	1963 – 1974
152. Piotrowski Jan	1984 – 1995
153. Piórkowska Anna	1998 – 2000
154. Płatek Halina	1987 – 1992
155. Płonka Andrzej	1981 – 1984
156. Poborski Witold	1968 – 1972
157. Pochrząst Paulina	1986 – 1990
158. Pokrzywnicki Jacek	1995 – 2000
159. Polkowski Witold	1972 – 1980
160. Popiel Anna	1995 – 1997
161. Prokop Stanisław	1972 – 1975
162. Prokopczyk Zenon	1963 – 1984
163. Przybylski Wojciech	1995 – 1997
164. Rajewicz-Zawrotny Barbara	1994 – 1997
165. Rak Maria	1995 – 1998
166. Rawicki Zbigniew	1974 – 1979
167. Rapalska Izabela	2010 –
168. Redlin Jerzy	1997 – 2005
169. Rejczak Stanisław	1982 – 1987
170. Rogalińska Henryka	1989 – 2010

171. Rogowska Joanna	2005 – 2008
172. Roguska Małgorzata	1994 – 2007
173. Rolya Oksana	2009 –
174. Rzeźnicki Ryszard	1997 – 2003
175. Sawicki Jan	1964 – 1983
176. Sidor Józef	1989 – 2003
177. Sielawa Brygida	1977 – 1984
178. Siemiradzki Hieronim	1997 – 2001
179. Sikorski Henryk	1993 – 1995
180. Sitarz Marcin	2010 –
181. Sitkowska Patrycja	1999 – 2004
182. Siwiec Mirosława	1991 – 1995
183. Skocka Kazimiera	1974 – 1982
184. Skonieczna-Ignasiewicz Halina	1974 – 1980
185. Skrzyńska Żaneta	2009 –
186. Smoczyk Ryszard	1993 – 2003
187. Sobolewska Bogumiła	1996 –
188. Sokalska-Kaczmarczyk Iwona	1999 – 2007
189. Sołtys Adam	1988 – 1991
190. Sowa Adam	2005 – 2007
191. Stankowska Karolina	2010 –
192. Stets Tetyana	2003 –
193. Stosik Krzysztof	2008 – 2010
194. Strama-Iniarska Marzena	1997 – 1999
195. Strzałkowska Ledi	1984 – 1987
196. Strzygocka Dagmara	1996 – 2001
197. Sułkowska Jadwiga	1973 – 1981
198. Sypko Bożena	1999 – 2009
199. Szałkowski Andrzej	1994 – 1996
200. Szaryński Andrzej	1965 – 1984
201. Szczepanik Anna	1991 – 1995
202. Szczepanik Wiktor	1992 – 1994
203. Szewczak Józef	1988 – 1997
204. Szumska Małgorzata	1994 – 1997
205. Szymaszczyk Feliks	1968 – 1978

206. ks. Świątkiewicz Arkadiusz	1997 – 2000
207. Święcki Bogusław	1967 – 1975
208. Tarapata Mieczysław	1990 – 2001
209. Tkaczyszyn Eugeniusz	1991 – 1995
210. Tochterman Cezary	2005 – 2008
211. Tyliński Stanisław	1970 – 1973
212. Waclawik Emilian	1994 – 1996
213. Walczewski Piotr	1993 – 2009
214. Walczyński Ryszard	1994 – 2003
215. Wanat Krystyna	1982 – 1985
216. Wawrzynekiewicz Piotr	1995 – 1999
217. Wichrowska Grażyna	2003 – 2005
218. Wicik Małgorzata	2011 –
219. ks. Wieczorek Dariusz	2000 – 2005
220. Wieczorek Edward	1978 – 1983
221. Woldan Małgorzata	1996 – 1998
222. Wolska Monika	2000 – 2005
223. Wójcik Alfreda	1994 – 1996
224. Wójcik Stefan	1961 – 1984
225. Wrzeńska Wiesława	1970 – 1987
226. Wrzeński Waldemar	1991 – 1996
227. Wykowska Hanna	1996 – 2002
228. Wysocka-Wieczorek Anna	2004 – 2006
229. Zabrzewska-Świtula Joanna	2012 –
230. Zalewska Barbara	1989 – 1996
231. Zalewski Kazimierz	1993 – 1997
232. Zapart Lechosław	1998 –
233. Zaremba-Drozd Danuta	1995 – 2004
234. Zielińska Grażyna	1992 – 2005
235. Zujkiewicz Jan	1996 – 2000
236. Zygmunt Zbigniew	1971 – 1977
237. Zemła Piotr	1992 – 2000
238. Żmijewski Wojciech	1993 – 2008

Pracownicy administracji i obsługi w 50-leciu szkoły

(Na podstawie Rejestru Pracowników Administracji i Obsługi)

1. Adamczyk Jan	1996 – 2002
2. Bakalarz Anna	1972 – 1975
3. Bednarek Helena	1983 – 1991
4. Bogusławska Grażyna	1987 – 1989
5. Bułka Beata	1996 – 2004
6. Cichowlas Genowefa	1987 – 2001
7. Ciołkowski Wiesław	2001 – 2003
8. Chrzanowska Małgorzata	1998 –
9. Czuchro Barbara	1975 – 1977
10. Dmowska Alina	1994 –
11. Duriasz Bronisława	1976 – 1981
12. Famulski Henryk	1993 – 2003
13. Fossa Janina	1990 – 1998
14. Gidzińska Bożena	2010 –
15. Gołowicz Hanna	1990 – 1994
16. Grabowska Alina	1976 – 1978
17. Grochowina Romuald	1972 – 1976
18. Guzowski Mirosław	1981 – 1983
19. Hauzer Aleksandra	1994 – 1997
20. Hernik Janusz	1972 – 1974
21. Jarosz Michał	1987 – 1989
22. Joczys Magdalena	2008 – 2010
23. Klisiewicz-Piotrowska Renata	1981 – 2002
24. Klepka Danuta	1988 – 2005
25. Kołodziejcki Jan	2003 –
26. Kończyk Henryka	1969 – 1975
27. Kowalska Anna	1986 – 2004
28. Krajewska Janina	1993 – 2002
29. Krajewski Henryk	1991 – 1999
30. Kucharski Henryk	1993 – 2006
31. Kuran Alicja	2004 – 2007

32. Lechowska Henryka	1997 – 2008
33. Lepianko Barbara	1971 – 1973
34. Matelska Aleksandra	1968 – 1972
35. Matusiak Teresa	1993 –
36. Matusiak Robert	2012 –
37. Mendelski Józef	1987 – 1990
38. Modrzewski Piotr	1975 – 1977
39. Mroczek Tadeusz	1987 – 1989
40. Mróz Urszula	1997 – 2000
41. Nowakowska Krystyna	1964 – 1979
42. Oleksiak Barbara	2000 –
43. Orlikowska Dorota	1989 – 2004
44. Ozdowski Józef	1988 – 1990
45. Parys Halina	1971 – 1973
46. Piróg Helena	1987 – 2000
47. Pisarski Władysław	1975 – 1980
48. Rybiński Konstanty	1974 – 1977
49. Sabala Bożena	1994 –
50. Sajewicz Jan	1987 – 1990
51. Sajewicz Wiesława	1987 – 1989
52. Sikorska Anna	1989 – 2000
53. Sińczak Aniela	1971 – 1976
54. Słabek Stanisława	1987 – 1989
55. Stalinger Jolanta	1973 – 1976
56. Starzewska Eugenia	1982 – 1990
57. Stępniewski Eugeniusz	1993 – 1995
58. Stępniewski Jerzy	1995 –
59. Struszczyk Halina	1985 – 1990
60. Struszczyk Henryk	1986 – 1990
61. Strzelecka Anna	1991 – 2000
62. Stuglik Maria	1974 – 1976
63. Szczypińska Genowefa	1976 – 1978
64. Świdorski Jan	1974 – 1978
65. Świtkowski Karol	2001 – 2012
66. Tarapata Jolanta	1975 – 2004

67. Tomecka Krystyna	1981 – 1983
68. Trzebińska Barbara	1987 –
69. Walczewska Danuta	1977 –
70. Waś Aleksander	1993 – 1996
71. Wendołowski Waldemar	1999 – 2001
72. Wiśniewska Regina	2000 – 2007
73. Wróblewska Krystyna	1983 – 1985
74. Wrzesiński Czesław	1996 – 2001
75. Zalewska Joanna	2000 – 2002
76. Żak Mirosław	1983 – 1985
77. Żmuda Otylia	1990 – 1993

Nauczyciele i pracownicy szkoły w roku jubileuszowym 2013

Zespół dyrekcyjny

Mgr Jolanta Malinowska-Bednarska – dyrektor
Mgr Małgorzata Kozłowska – wicedyrektor
Mgr Róża Figiel – kierownik szkolenia praktycznego

Grono Pedagogiczne

1. Adamek Ewa	jęz. angielski
2. Bogusz Beata	pedagog, religia
3. Cabaj Ewa	biblioteka
4. Chodinow Igor	w. f.
5. Chytrowska Elżbieta	biblioteka
6. Cielecka-Jasińska Beata	przedmioty zawodowe hotelarskie
7. Czaja Katarzyna	przedmioty zawodowe ekonomiczne
8. Dąbrowski Paweł	przedmioty zawodowe reklama
9. Fabisiak Wioletta	przedmioty zawodowe ekonomiczne
10. Figiel Róża	religia
11. Gaczkowska Wioletta	jęz. rosyjski
12. Gargol Monika	matematyka
13. Górecki Tomasz	informatyka
14. Jaroszevska Maria	biblioteka
15. Kamut-Konopa Joanna	w. f.
16. Karwowska Justyna	biologia, chemia
17. Kądziała Aneta	przedmioty zawodowe turystyczne
18. Komosińska Dominika	jęz. angielski
19. Kosowicz Jolanta	chemia

20. Kozłowska Małgorzata	historia, WOS
21. Kurowska Ewa	matematyka
22. Lipska Katarzyna	psycholog
23. Łoskot Brygida	matematyka, przed- mioty ekonomiczne
24. Macewicz-Wójciak Kamila	w. f.
25. Malinowska-Bednarska Jolanta	historia
26. Małachowska Anna	jęz. angielski
27. Miszczuk Barbara	geografia
28. Pędzik Danuta	jęz. polski, etyka
29. Piasecka Kamila	jęz. niemiecki
30. Rapalska Izabela	przedmioty zawodowe turystyczne
31. Rolya Oksana	jęz. angielski
32. Sitarz Marcin	historia
33. Skrzyńska Żaneta	fizyka
34. Sobolewska Bogumiła	jęz. polski, WOK
35. Stankowska Karolina	przedmioty zawodowe turystyczne
36. Stets Tetyana	jęz. francuski
37. Wicik Małgorzata	jęz. polski
38. Zabrzewska-Świtula Joanna	przedmioty zawodowe
39. Zapart Lechosław	edukacja dla bezpie- czeństwa

Pracownicy administracji i obsługi

1. Matusiak Teresa
2. Trzebińska Barbara
3. Walczewska Danuta

Pracownicy obsługi

1. Chrzanowska Małgorzata
2. Dmowska Alina

3. Gidzińska Bożena
4. Kołodziejcki Jan
5. Matusiak Robert
6. Oleksiak Barbara
7. Sabala Bożena
8. Stępniewski Jerzy

Wykaz ważniejszych skrótów

AK	Armia Krajowa
ang.	angielski, angielskie
BHP	Bezpieczeństwo i higiena pracy
CEZAS	Centrala Zaopatrzenia Szkół
gen.	generał
i nn.	i następne
IPN	Instytut Pamięci Narodowej
LOK	Liga Obrony Kraju
MO	Milicja Obywatelska
MON	Ministerstwo Obrony Narodowej
MPWiK	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji
MPO	Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania
m. st.	miasto stołeczne
n.	następny, następna
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej
p.	pan, pani
PAH	Polska Akcja Humanitarna
PKOl	Polski Komitet Olimpijski
plk	pułkownik
PRL	Polska Rzeczpospolita Ludowa
prof. dr	profesor doktor
PTTK	Polskie Towarzystwo Turystyczno- Krajoznawcze
PUKS	Przedsiębiorstwo Usług Komunalno- Socjalnych
RP	Rzeczpospolita Polska
SBS	Small Business Server
SKS	Szkolne Koło Sportowe
SKKT	Szkolne Koło Krajoznawcze-Turystyczne
SPEC	Stołeczne Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej

ŚŻAK	Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
TOS	Techniczna Obsługa Samochodów
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization /Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury
UNICEF	United Nations Children's Fund/ Fundusz Narodów Zjednoczonych Pomocy Dzieciom
WOK	Wiedza o Kulturze
WOM	Warszawska Olimpiada Młodzieży
WOPR	Warszawskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
WOS	Wiedza o Społeczeństwie
WZT	Warszawskie Zakłady Telewizyjne
ZMPI	Zjednoczeniem Miejskich Przedsiębiorstw Inżynierskich
ZMS	Związek Młodzieży Socjalistycznej
ZNP	Związek Nauczycielstwa Polskiego
ZSiT „Ogniwo”	Zrzeszenie Sportu i Turystyki „Ogniwo”
ZSZ	Zasadnicza Szkoła Zawodowa
ZWUT	Zakłady Wytwórcze Urządzeń Technicznych
ZUS	Zakład Ubezpieczeń Społecznych
ŻIH	Żydowski Instytut Historyczny

Spis zdjęć

- Fot. 1. Pierwsza siedziba szkoły w budynku szkoły podstawowej przy ul. Ratuszowej 13.
- Fot. 2. Rok 2013. Budynek Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego przy ul. Odrowąża 75.
- Fot. 3. Władysław Pikiewicz (1963–1972).
- Fot. 4. Zbigniew Chodnikiewicz (1972–1984).
- Fot. 5. Jan Piotrowski (1984–1995).
- Fot. 6. Jolanta Malinowska-Bednarska (1996 – do chwili obecnej).
- Fot. 7. Rok 1965. Posiedzenie Rady Pedagogicznej.
- Fot. 8. Dyrektor Chodnikiewicz, lata siedemdziesiąte XX wieku.
- Fot. 9. Studniówka 1979.
- Fot. 10. Wycieczka rowerowa, lata siedemdziesiąte. Drugi od lewej: p. inż. Andrzej Szaryński.
- Fot. 11. Wycieczka na zamek w Książu. W pierwszym rzędzie druga z lewej: wychowawczyni p. Jolanta Malinowska. W drugim rzędzie w środku: p. Zygmunt Kocher.
- Fot. 12. Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne nr 9, u dołu pierwsza z lewej: p. Barbara Kocher.
- Fot. 13. Szkolna wigilia.
- Fot. 14. Kiermusy 2012. Wyjazd integracyjny Rady Pedagogicznej. Z lewej: p. Maria Jaroszevska, z prawej: p. dyrektor Jolanta Malinowska-Bednarska.
- Fot. 15. 6. 06. 1998. P. Grzegorz Skrzecz, przewodniczący Rady Rodziców, i p. Agnieszka Gmitrzuk, wiceprzewodnicząca, wręczają sztandar szkoły p. dyrektor Jolancie Malinowskiej-Bednarskiej.
- Fot. 16. P. dyrektor Jolanta Malinowska-Bednarska przekazuje sztandar szkoły pocztowi sztandarowemu.

- Fot. 17. Rok szkolny 1999/2000. Laureaci Nagrody Prezesa Rady Ministrów: Dominik Bek i Ilona Wójcicka. W środku: p. dyrektor Jolanta Malinowska-Bednarska.
- Fot. 18. Pływalnia przy ul. Namysłowskiej. Zawody pływackie o Puchar Dyrektora Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego.
- Fot. 19. Wycieczka kajakowa, lata dziewięćdziesiąte XX wieku.
- Fot. 20. Dzień Matki, 26. 05. 2011. Spotkanie p. dyrektor Jolanty Malinowskiej-Bednarskiej z matkami wyróżniających się uczniów.
- Fot. 21. Świetlica szkolna, marzec 2011. Uczestnicy Międzynarodowego Projektu „*Kupiec wenecki* – uczymy się międzykulturowej tolerancji” grają w bilard.
- Fot. 22. Święto szkoły, 29. 11. 2011.
- Fot. 23. Dzień Komisji Edukacji Narodowej, 14. 10. 2011.
- Fot. 24. Ślubowanie klas pierwszych, 14. 10. 2011.
- Fot. 25. Uroczysta inauguracja akcji „Biało-czerwona symbolem narodowego bytu”, 28. 04. 2010.
- Fot. 26. Kąty Rybackie, wrzesień 2011. Obóz integracyjny.
- Fot. 27. Spotkaniem z ambasadorem USA w Polsce, p. Victorem Ashe’ m, 5. 12. 2007.
- Fot. 28. Rok 2012. II Międzyszkolne Dni Turystyki.
- Fot. 29. Rok 2012. V Spotkania z Historią. Drugi z prawej: p. Marek Michalak, Rzecznik Praw Dziecka RP.
- Fot. 30. Potyczki teatralne. Inscenizacja wiersza Jana Brzechwy *Kaczka dziwaczka*.
- Fot. 31. Studniówka 2013.
- Fot. 32. „Ostatni Dzwonek” – pożegnanie maturzystów.
- Fot. 33. Międzyszkolny Trójbój Siłowy 2012.
- Fot. 34. Wycieczka do Pułtuska, grudzień 2012. Dom Polonii.
- Fot. 35. III Dzielnicowy Dzień Wolontariusza, grudzień 2011. Spotkanie z Janem Melą.

- Fot. 36. Włochy, Marina di Carrara, maj 2011. Zakończenie Międzynarodowego Projektu „*Kupiec wenecki* – uczymy się międzykulturowej tolerancji”.
- Fot. 37. Dworek Wapionka, Górzno. Grono pedagogiczne 2012/2013.
- Fot. 38. Dworek Wapionka, Górzno. Spotkanie integracyjne.
- Fot. 39. Walencja, czerwiec 2013. Uczniowie Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego w drodze na praktyki pod opieką p. Oksany Rolya i p. Beaty Cieleckiej-Jasińskiej.
- Fot. 40. Walencja, czerwiec 2013. Uczestnicy praktyki zawodowej. W pierwszym rzędzie opiekunki, w środku: p. Beata Cielecka-Jasińska, druga z prawej: Oksana Rolya.
- Fot. 41. IV Dzielnicowe Dni Wolontariatu. W środku: p. Sławomir Antonik, burmistrz Dzielnic Targówek.
- Fot. 42. IV Dzielnicowe Dni Wolontariatu. Wolontariusze z Targówka.

Zdjęcia

Fot.1. Pierwsza siedziba szkoły w budynku szkoły podstawowej przy ul. Ratuszowej 13.

Fot. 2. Rok 2013. Budynek Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego przy ul. Odrowąża 75.

Dyrektorzy

Fot. 3. Władysław Pikiewicz
(1963–1972).

Fot. 4. Zbigniew Chodnikiewicz
(1972–1984).

Fot. 5. Jan Piotrowski
(1984–1995).

Fot. 6. Jolanta Malinowska-
Bednarska
(1996 – do chwili obecnej).

W szkolnym obiektywie

Fot. 7. Rok 1965. Posiedzenie Rady Pedagogicznej.

Fot. 8. Dyrektor Chodnikiewicz, lata siedemdziesiąte XX wieku.

Fot. 9. Studniówka 1979.

Fot. 10. Wycieczka rowerowa, lata siedemdziesiąte. Drugi od lewej: p. inż. Andrzej Szaryński.

Fot. 11. Wycieczka na zamek w Książu. W pierwszym rzędzie druga z lewej: wychowawczynie p. Jolanta Malinowska. W drugim rzędzie w środku: p. Zygmunt Kocher.

Fot. 12. Szkolne Koło Krajoznawczo-Turystyczne nr 9, u dołu pierwsza z lewej: p. Barbara Kocher.

Fot. 13. Szkolna wigilia.

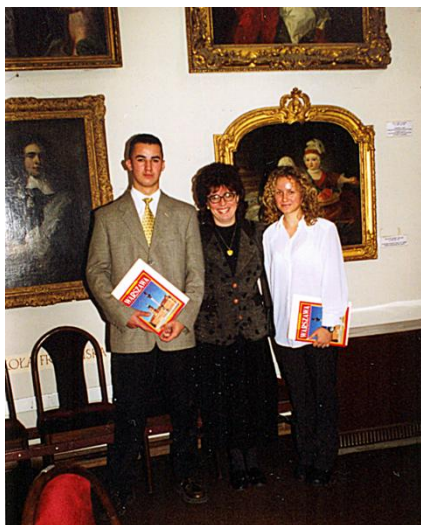
Fot. 14. Kiermusy 2012. Wyjazd integracyjny Rady Pedagogicznej.
Z lewej: p. Maria Jaroszevska, z prawej: p. dyrektor Jolanta
Malinowska-Bednarska.

Fot. 15. 6. 06. 1998. P. Grzegorz Skrzecz, przewodniczącą Rady Rodziców, i p. Agnieszka Gmitrzuk, wiceprzewodnicząca, wręczają sztandar szkoły p. dyrektor Jolancie Malinowskiej-Bednarskiej.

Fot. 16. P. dyrektor Jolanta Malinowska-Bednarska przekazuje sztandar szkoły pocztowi sztandarowemu.

Fot. 17. Rok szkolny 1999/2000. Laureaci Nagrody Prezesa Rady Ministrów: Dominik Bek i Ilona Wójcicka. W środku: p. dyrektor Jolanta Malinowska-Bednarska.

Fot. 18. Pływalnia przy ul. Namysłowskiej. Zawody pływackie o Puchar Dyrektora Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego.

Fot. 19. Wycieczka kajakowa, lata dziewięćdziesiąte XX wieku.

Fot. 20. Dzień Matki, 26. 05. 2011. Spotkanie p. dyrektor Jolanty Malinowskiej-Bednarskiej z matkami wyróżniających się uczniów.

Fot. 21. Świetlica szkolna, marzec 2011. Uczestnicy Międzynarodowego Projektu „Kupiec wenecki – uczymy się międzykulturowej tolerancji” grają w bilard.

Fot. 22. Święto szkoły, 29. 11. 2011.

Fot. 23. Dzień Komisji Edukacji Narodowej, 14. 10. 2011.

Fot. 24. Ślubowanie klas pierwszych, 14. 10. 2011.

Fot. 25. Uroczysta inauguracja akcji „Biało-czerwona symbolem narodowego bytu”, 28. 04. 2010.

Fot. 26. Kąty Rybackie, wrzesień 2011. Obóz integracyjny.

Fot. 27. Spotkaniem z ambasadorem USA w Polsce, p. Victorem Ashe' m, 5. 12. 2007.

Fot. 28. Rok 2012. II Międzyszkolne Dni Turystyki.

Fot. 29. Rok 2012. V Spotkania z Historią. Drugi z prawej: p. Marek Michalak, Rzecznik Praw Dziecka RP.

Fot. 30. Potyczki teatralne. Inscenizacja wiersza Jana Brzechwy *Kaczka dziwaczka*.

Fot. 31. Studniówka 2013.

Fot. 32. „Ostatni Dzwonek” – pożegnanie maturzystów 2013.

Fot. 33. Międzyszkolny Trójbój Siłowy 2012.

Fot. 34. Wycieczka do Pułtuska, grudzień 2012. Dom Polonii.

Fot. 35. III Dzielnicowy Dzień Wolontariusza, grudzień 2011. Spotkanie z Janem Melą.

Fot. 36. Włochy, Marina di Carrara, maj 2011. Zakończenie Międzynarodowego Projektu „Kupiec wenecki – uczyliśmy się międzykulturowej tolerancji”.

Fot. 37. Dworek Wapionka, Górzno. Grono pedagogiczne 2012/2013.

Fot. 38. Dworek Wapionka, Górzno. Spotkanie integracyjne.

Fot. 39. Walencja, czerwiec 2013. Uczniowie Zespołu Szkół im. Piotra Wysockiego w drodze na praktyki pod opieką p. Oksany Rolya i p. Beaty Cieleckiej-Jasińskiej.

Fot. 40. Walencja, czerwiec 2013. Uczestnicy praktyki zawodowej. W pierwszym rzędzie opiekunki, w środku: p. Beata Cielecka-Jasińska, druga z prawej: p. Oksana Rolya.

Fot. 41. IV Dzielnicowe Dni Wolontariatu. W środku: p. Sławomir Antonik, burmistrz Dzielnicy Targówek.

Fot.42. IV Dzielnicowe Dni Wolontariatu. Wolontariusze z Targówka.